

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA: KAPU-U. 64-66
KIADÓHIVATAL: FERDINAND KIRÁLY (VOLT REZSŐ) KÖRUT 6

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 1-77,
KIADÓHIVATAL 82, NYOMDA 6-77 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DIJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.

FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DIJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXIII. évt. 193. szám

Vasárnap, 1927. augusztus 28.

Befejezték a nemzeti kisebbségek értekezletét Genfben

A németországi kisebbségek kivonultak a teremből — Új alapszabályokkal akarják a kisebbségek szolidaritását megvédeni

GENF. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti kisebbségek értekezletét csütörtök délután befejezték. Az állami szuverenitásról a kisebbségi jogokról, a kisebbségek bel- és államközi együttműködéséről szóló határozatokat elfogadták, azután az értekezlet felhívta a népszövetséget, hogy

haladéktalanul kezdjen hozzá a kisebbségi problémák komoly megoldásához.

Az értekezlet tegnapi gyűlésén incidens is történt.

Kacsmarek, a németországi lengyel kisebbség vezetője úgy a lengyel, valamint a többi németországi kisebbségek nevében bejelentette, hogy ezeknek a csoportoknak képviselői egyelőre visszavonulnak a tevékenységtől és várakozási álláspontra helyezkednek. Kacsmarek ugyanis tiltakozott az ellen, hogy a németországi frizeket még ebben az évben sem hívták meg az értekezletre. Rámutatott egyszersmind arra is, hogy az értekezlet irányában bizonyos egyoldalú hatalmi politikai tendenciák jutottak érvényre, amelyekkel a németországi kisebbségek egyet nem értenek.

Christians, a németországi dán kisebbségek képviselője csatlakozott Kacsmarek nyilatkozatához, mire

a németországi kisebbségek csoportja a többi állam szláv-kisebbségi képviselőinek társaságában elhagyta a termet.

Wilfan elnök sajnálkozását fejezte ki, az eljárás felett, kijelentette azonban, hogy az értekezlet során egyoldalú hatalompolitikai törekvésekről szó sem lehet. Kifejezte egyszersmind azt a reményét, hogy a felmerült ellentétet rövid időn belül kiegyenlíthetik. A magyar-német és zsidó nemzetiségi kisebbség, valamint a spanyolországi katalo-

nok képviselői az értekezlet vezetősége iránt teljes bizalmukat fejezték ki. Az értekezlet elhatározta, hogy bizottságot küld ki a legközelebbi összejövetelig. A bizottság feladata lesz, hogy a kisebbségek szövetségének alap szabálytervezetét elkészítse, melyben az újabb kisebbségi csoportok felvételét rendezni fogják.

Tegnap minisztertanács volt

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap délből Duca belügyminiszter elnöke alatt minisztertanács volt a külügyminisztériumban, melynek során a gyermek-paralízis megállítására irányuló intézkedéseket tárgyalták meg. Foglalkoztak a hivatalos lapnál történt sikkasztások ügyével és a kiadói hivatali igazgató öngyilkosságával és a minisztertanács a főigazgató és a pénztáros azonnali felfüggesztését rendelte el. Anghelescu közoktatásügyi miniszter a szenátus elköltöztetését kérte, mert azzal érvelt, hogy mivel a szenátus az egyetem épületében van, elfoglalja a tantermeket, amelyekre szüksége van az egyetemnek. A krajovai színház ügyében pedig úgy döntött a minisztertanács, hogy a kormány elő fogja irányozni a színház újépítéséhez szükséges összeget. Szeptember elsején gyászistentisztelet lesz Curtea de Arges-ben, a király negyven napos halálának emlékére, amelyen a kormány összes tagjai részt vesznek és külön vonaton utaznak a gyászistentiszteletre. A minisztertanács még bizalmas utasításokkal látta el Lupu minisztert, aki hétfőn Genfbe utazik, hogy a kormányt képviselje a munkaügyi konferencián. (A. J.)

Borzasztó betegség

pusztít már hetek óta Bukarestben és most már áttért a regát többi más területére is, sőt legújabbban Kolozsvárt is megállapítottak egy gyermeknél járványos agyhüvelési esetet. Az egészségügyi miniszter, de maga a kormány is erélyes intézkedéseket tett, hogy a veszedelmes járvány pusztításait minél hamarabb és minél alaposabban leküzdjék. Egy kiváló bukaresti szakorvos, a járványos betegség legfőbb okának és terjesztőjének a tisztátalanságot mondja, s a szülőket felhívja, hogy fordítsanak minél nagyobb gondot gyermekeik tisztántartására, lakásuk gyakori fertőtlenítésére.

Érdekes, hogy egészen függetlenül a gyermekparalízis szörnyű járványától, s attól a feltételtől, mely e betegség megelőzését esetleg továbbterjedésének megakadályozását lehetővé teszi, Bukarest egyik polgármestere a legnagyobb energiával fogott hozzá a román főváros utcai nagytakarításához. A Brassói Lapok bukaresti tudósítója, bármennyire hihetetlenül hangzik is, pedig úgy van, tetten érte Milovici urat, rajt kapta, amint az utcán együtt sepert az utcatisztító napszámosokkal. Ez a polgármester, aki hasonlatos Mátyás királyhoz, aki kapával a kezében adott példát és leckét a henye főuraknak, szintén a tisztaságot tartja a jóllét és haladás egyik legfontosabb tényezőjének.

Tisztaságot és rendet akar teremteni, hogy a főváros méltó legyen szerepéhez, és ahhoz a kultúrához, melyet szolgálnia kell. Azonban egy ember csak egy ember és Bukarest nem olyan híres a tisztaságáról, hogy ne kellene mindenkinek, aki csak hivatott rá, közrehatnia, hogy egészségügyi szempontból is méltón sorakozzék a nyugateurópai nagy városokhoz.

A tisztaság!... Utcák, lakások, testek tisztasága. Lehet-e jobban, hatásosabban elejét venni a betegségeknek, s ha már meg vannak, utjukat állni, leküzdni őket, mint a tisztasággal?

Azonban egy más járvány is pusztít már

Ez a járvány a felnőttek agyát támadta meg, azoknak az esztét vette el, azoknak a lelkiismeretét, s erkölcsi érzékét bénította meg és az pusztít még ma is olyan mértékben, amely méltán kelthet aggodalmat, s követeli a kormányt, és a társadalomnak a legnagyobb energiáját, gyors és gyökeres közbeavatkozását, a morális tisztaság iránt való érzék alapos megnevelését. Ez a pusztító járvány a korrupció. A legutóbbi napokban egyszerre három döbbenetes panama fekélye fakadt a nyilvánosság elé: a krajovai katonai élelmezés, amelynek a már megbűnhődött Manea volt a hőse, a CFR kolozsvári állomásán történt nagyszabású sikkasztás, melynek ideig ismert bűnöse Tarr János és a Monitörul Oficial huszonhárom milliós panamája, melyet Tomescu irányított kiváló szakértelemmel.

A járvány nagyarányú és csak a tisztaság segít rajta. Nem a felületes, látszatra való, szemfényvesztő tisztaság, hanem a mélyreható, körültekintő, kimélettel nem ismerő tisztaság. Olyan, amelyre felülről adják a példát, ahol Milovici mintájára a főemberek veszik kezükbe a seprőt és maguk mutatják meg, miképpen kell a piszkot minden

GAZDASÁGI HŐMÉRŐ

A lej mára tartott.

Száz lej Zürichben
3'20 svájci frank.

100 lej 0'62 dollár	1 dollár . . .	163 lej
100 lej 2 shilling 7 p.	1 angol font . . .	795 lej
100 lej 3'55 pengő	1 pengő . . .	28,60 lej
100 lej 2'60 aranyárka	1 aranka . . .	38,90 lej
100 lej 20'975 cseh kor.	1 cseh korona . . .	484 1/2 lej
1 svájci frank		31'50 lej

Terménypiaci

Irányzat változatlan.

Buza 820, árpa 650, tengeri 540 lej.

Liverpool: Irányzat nyugodt.

Chicago: Buza irányzat gyenge. Szeptemberi 137 1/8
decemberi 140 7/8, márciusi 144 1/4.

Budapesti terménypiac

Irányzat lanyha. Buza 30 90-31'31, rozs 28'25-28'50,
zab 22'50-23, takarmányárpa 25'50-26, tengeri
24'75-25, korpa 18'75-19, repce 43'50-44'50.

A méhész

felfedezett egy völgyet, ahol a székely mezők virágdíszre jó méztermést ígért. A Brassói Lapoknak tetszett ez a kezdeményezés, mert Erdély kincsei kiaknázásának egy új lehetőségét s a magyar munka új terét látta benne s egy beszámolóban megemlítette a méhész nevét: s ime a Brassói Lapok nyilvánossága gazdag emberré tette a méhészt, aki egyetlenegy hirre annyi ajánlatot kapott, hogy vevőkörrel egyszersmindenkora el van látva . . . A hirdetés a modern kereskedő számára a vagyonszerzés legfontosabb tényezője, — de csak akkor, ha a Brassói Lapokban van elhelyezve.

bajnak, betegségnek legfőbb okozója, eltarthatlan ártalmatlanná tenni.

Amilyen szerencsétlenség, hogy van gyermekagyhüdesi járvány, és van sikkasztási, megvesztegetési és egyéb panama-járvány, ép oly szerencse, hogy ezek a betegségek nagyobb arányban rob aniak ki, több gondosságot, előrelátást, és energiát provokáltak.

s a tisztítás folyamatát megindították. Valóban, aki hazájának a legnagyobb szolgálatát akarja tenni, az képességei és körülményei szerint, szolgálja egész lélkével ezt a kettő-egyet: a testi és az erkölcsi tisztaságot. Nincs nálunk ezeknél semmire másra nagyobb szükség.

Schultze és Wisnajejszky a bírák előtt

Ítélet szombatira várható

KOLOZSVAR. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kolozsvári törvényszék ma délelőtt kezdte meg annak a szenzációs bűnynek a tárgyalását, amelynek a két fővádlottja: Schultze és Wischnajejszky és amelyhez fogható esztendő óta nem volt Erdély bűnyügyi krónikájában. Kolozsvár városának két millió dolláros kölcsönközvetítői egy fél év óta az ügyészség fogházának a lakói és ezen idő alatt a legkétségbeesettebb erőfeszítéssel igyekeztek bebizonyítani ártatlanságukat.

Kolozsvár közönsége érthető lázas izgalommal várta a per tárgyalásának napját és a tárgyalás megkezdésekor zsúfolásig megtöltötte a tárgyaló termet. A rejtélyes bűnyben mint tanuk Kolozsvár legjelesebb notabilitásai is szerepelnek. Igy Calutiu volt prefektus, Esca bankigazgató, Prie Octávián volt kamarai alelnök, Osvada volt

polgármester és Ghica herceg, akiket a két nagystilű álbankár nagyobb összegek erejéig becsapott.

A mai tárgyaláson elsőnek Wischnajejszkyt hallgatták ki, aki tagadta, hogy szélhámoságot követett volna el. Ami pénzt felvett, azt arra vette fel, hogy a szerződési okmány angol nyelvre való fordítását kifizethesse, s mindenképen jóhiszeműleg járt el.

Utána Schultze kihallgatása következett, s jellemző, hogy Schultze igyekszik mindent Wischnajejszkyre hárítani. Lapzártakor Schultze kihallgatása még tart, s utána jön a tanúk kihallgatása, akik között — mint jelentettük — számos politikai előkelőség van.

Ítélet csak szombaton késő délután várható.

Huszonhárom milliós visszaélést lepleztek le a Monitorul Oficialnál

Az elsikkasztott pénzt Falcoianu vezérigazgató kártyázta el

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Brassói Lapok tegnapi számában már röviden jelentettük, hogy a Monitorul Oficial című hivatalos lap kiadóhivatali igazgatója, Tomescu Traian hivatalos szobájában két revolverlövessel agyonlőtte magát. Az öngyilkosság tegnapelőtt délután négy órakor történt. Ugyanekkor azonban híre kelt annak is, hogy a Monitorul Oficial kiadóhivatalában óriási szabálytalanságoknak jöttek a nyomára, s a hivatalos vizsgálatot azonnal megkezdték.

Az öngyilkos Tomescunál három írást találtak: az egyik levél Falcoianu Alexandrúnak, a Monitorul Oficial vezérigazgatójának, a másik pedig feleségének volt címezve, míg a harmadik írás a végrendelete volt. A feleségéhez írt levélben arról beszél, hogy józive visszaélések elkövetésére vitte, s ezeket most jóvátenni nem tudja.

Tudni kell, hogy a Monitorul Oficialnál néhány nap óta hivatalos vizsgálat folyik, s az öngyilkosság után a hatóságok természetesen rögtön keresték az összefüggést.

az öngyilkosság és az elkövetett szabálytalanságok között.

Ezért az öngyilkosság után Tomescu hivatalos helyiségét a Monitorul Oficial kiadóhivatalának más helyiségeivel együtt lepecsételték.

Letartóztatták Falcoianu vezérigazgatót

A nyomozást a tegnapi nap folyamán a legerélyesebb formában folytatták, s azt ma éjjel két letartóztatás fejezte be,

letartóztatták Falcoianut, a Monitorul Oficial vezérigazgatóját és Petcu Vasiliu pénztárnokot,

mindkettőt még a ma reggel folyamán Văcăresbibe szállították. Falcoianut és Vasiliut az öngyilkosság megtörténte óta őrizet alatt tartották, s amikor a vizsgálat bizonyítékait eléjük tárva,

mindent bevallottak,

letartóztatták őket.

Névtelen levél a belügyminiszterhez

Az ügynek érdekes előzményei vannak. Még augusztus 15-én Duca belügyminiszter névtelen levelet kapott, amelyben felhívják

a figyelmét arra, hogy a Monitorul Oficial kiadóhivatalában nagyarányú rendtelenségek mennek végbe, s már sürgős szükség van arra, hogy ezeket

a már hat év óta folyó rendtelenségeket leleplezzék.

Duca belügyminiszter azonnal intézkedett, s két pénzügyi ellenőrt küldött ki a pénztár felülvizsgálására. A vizsgálat titokban folyt, s annak már második napján egy gyanús kétszázötvenezer lejes tételt találtak. Egy másután jöttek ezután a négyszáz és ötszáz-ezres tételek. A vizsgálatot végző hivatalos személyek azonnal Tomescu kiadóhivatali igazgatóhoz fordultak, aki különféle kifogásokkal akarta megnyugtani a hivatalos személyeket. Biztos nyom azonban még akkor sem volt.

Tomescu levelet írt az egyik ellenőrnek

Néhány nappal a vizsgálat megkezdése után a vizsgálatot vezető egyik pénzügyminiszteriumi ellenőr levelet kapott Tomescutól, amelyben azt kéri, hogy erélyesen folytassa le a nyomozást és derítse ki a visszaéléseket. A levélben hangoztatja, hogy lepleznie kell valakit, akinek lekötöztetése, s a kit a balsors üldöz. Nem segíyezhetette a saját pénzéből, kénytelen volt hivatalos pénzhez nyulni. Leveléhez különféle írásokat mellélt, melyekből a visszaéléseknek egész sorozata derült ki.

A levél a vizsgáló ellenőrből azt a benyomást keltette, hogy Tomescu még akar válni az élettől és Tomescuhoz sietett, azonban elkésett: az igazgató már elkövette az öngyilkosságot.

Falcoianu szerepe

A bizottság tovább folytatta a nyomozást és megállapította, hogy

a visszaélések még 1921-ben kezdődtek, s ma reggelig huszonhét millió lej hiányt állapítottak meg.

A pénz tulajdonképpen nem Tomescu, hanem Falcoianu kezén uszott el, Tomescu csak kiutalta. Hogy mi volt a viszony a két ember között, azt megállapítani még nem sikerült. A tény az, hogy Falcoianut mindenki Bukarest egyik legelőkelőbb emberének tartotta, s mindenütt megjelent, ahol az előkelő világ tartózkodott. Életének legnagyobb részét kár-

tyázással töltötte, fényűzően élt, s ez fel se tűnt senkinek, mert dús gazdag ember hírében állt. A legvakmerőbb kártyacsatákban vett részt, s volt olyan éjszaka, amelyen négyszázezer lejt vesztett.

Ezeket a kártyaveszteségeket mind a Monitorul Oficial pénztára fizette.

Megesett, hogy a vesztett kártyacsata után, ha rögtön ki akarta fizetni a kártyaadósságot, éjszakának idején ébresztette fel Tomescut, s kért pénzt tőle, sőt egyizben, mikor Tomescu nem volt otthon, éjszaka, a felesége adott Falcoianunak hétszázezer lejt.

A sikkasztott összeg napról-napra nőtt, azt azonban sohasem pótolta, abból a nagy szubvencióból pedig, amelyet a pénzügyminiszterium juttat a hivatalos lapnak, bőven telt.

Falcoianu azzal védekezik, hogy ő nem tudta, hogy Tomescu hivatalos pénzt ad neki, mindig azt hitte, hogy a magánvagyonából segíyezi őt.

A nyomozás teljes erővel folyik tovább, s azt hiszik, az elsikkasztott összeg az eddigi megállapításnál jóval magasabb lesz.

Az öngyilkos Tomescut ma délután temetik.

Poincaré a kiengesztelődést hirdette az interparlamentáris unió gyűlésén

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Luxembourg-palotában megnyílt az interparlamentáris unió huszonnegyedik ülésszaka. Harminc kilenc nemzet van képviselve 500 delegátussal. Az egybegyűlteket Adelsward svéd delegátus, az Unió vezető-ségének elnöke üdvözölte, majd Poincaré miniszterelnök mondott feltűnően békésszellemű beszédet. Az unió feladata, mondta, nem a nemzeti eszme lerombolása, hanem a kiengesztelés. Hivatalos mandátum híján is hivatott rá, hogy közelebb hozza egymás hoz a népeket és annak a tudatára ébressze, hogy egyik sem élhet meg a másik nélkül. Franciaország kormánya át van hatva a béke vágyától és támogatni kívánja az unió törekvéseit.

A kongresszus évi jelentésének felolvasása után Kanada delegátusa, majd Loebe, a német birodalmi gyűlés elnöke beszélt. Örömet fejezte ki Poincaré beszédén, mely kivált a német delegáció körében a legnagyobb megértést váltotta ki. Semmi szükség rá, hogy Franciaország és Németország bizalmatlanok legyenek egymás iránt. Nem habozik felvetni a kérdést: hajlandó-e Franciaország nyilvánosan kijelenteni, hogy 1928 január 1-én tul francia katoná nem lesz német területen?

Ujabb párisi jelentés szerint az interparlamentáris unió délutáni értekezletén Lukács György magyarországi megbízott azt a kívánságot fejezte ki, hogy a népszövetségben helyet foglaló államok mindegyike törekedjék teljesíteni az egyezségekben foglalt kötelezettségét. Reméli, megfontolják a tagok, az egyezségekben 19. szakaszát, amely lehetővé teszi a Népszövetség tanácsának, hogy a békeszerződéseket esetleg megvizsgálja és módosítsa.

Dagadnak a hullámai a Vulkánban felfedezett bélyeghamisítási ügynek

DEVA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi sziguranca letartóztatott egy Fried László nevű vulkáni kereskedősegédet, ki-nél nagymennyiségű hamis bélyeget találtak. Fried László bűntársa a főtettes Fuchs István vulkáni kereskedőnek, aki, mint tegnapi számunkban megírtuk, eltűnt Vulkánból és mintegy 800.000 lej értékű hamis bélyeget vitt magával. A nyomozás során a zsűlvölgyi postahivataloknál, a vasutnál, elárú-sítóknál és magánosoknál is igen nagy mennyiségű 1, 2, 5 és 10 lejes hamis bélyegeket találtak, melyek nemcsak az eredeti bélyegektől különböznek színre és nyomásra, hanem maguk a hamisított bélyegek is eltérést mutatnak fel egyik a másiktól. A nyomozás megállapította, hogy több millió értékű hamis bélyeg kerülhetett forgalomba. A devai ügyészség a vizsgálat befejezéséig minden felvilágosítást megtagadott.

Magyar gyermek magyar iskolába járjon.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școala - BCU Cluj

Szigoru rendszabályokat léptetnek életbe a gyermekparalízis terjedésének megakadályozására

Nagyfontosságú értekezlet az egészségügyi miniszteriumban

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mivel a fővárosban elterjedt gyermekparalízis napról-napra ijesztőbb méreteket ölt, az egészségügyi miniszterium tegnap reggel értekezletet tartott, melyre meg hívták az összes orvosokat, orvostanárokat és az egészségügyi intézmények vezetőit. A tárgyalások folyamán az egyik tanár súlyos vádakkal illette az egészségügyi miniszteriumot, hogy nem nyult erélyesebb kézzel az ügyhöz, mivel a betegség már éppen hatodik hónapja tart és az országba még mindig nem érkezett meg az égetően szükséges szérum, mert abból csak elvétve küldenek egy-egy kis csomaggal, amit azonnal fel is használnak. A betegség pedig már olyan méreteket öltött, hogy a legsürgősebben közbe kell lépni, hogy az ország meg legyen mentve egy nagy katasztrófától. A veszély még súlyosbodik azáltal is, hogy közeledvén az ősztömegesen érkeznek haza a nyaralók és az iskolák megkezdésére is nagyon sok gyermek jön a fővárosba.

A tárgyalások során elhatározták, hogy az egészségügyi miniszterium a legszigorúbb rendszabályokat lépteti életbe. Kötelezővé fogja tenni a szülők számára a betegségek azonnali bejelentését, hogy a betegeket azonnal izolálják s ugyszintén intézkedni fognak, hogy egy izolált kórházban vegyék kezelés alá az összes gyermekeket, akik már ebben a betegségben szenvednek. Hogy melyik kórház lesz ez, erről még nem történt semmi intézkedés, de minden valószínűség szerint a dr. Mamulea intézetét szemelik ki erre a célra, mely jelenleg úgyis üresen áll, mivel a kórház igazgatója külföldön tartózkodik és beszüntette a kórházban a rendeleket. Az erre a célra kiszemelt intézetet fel fogják szerelni az összes szükséges kellékekkel és a szérum rendelését is azonnal megteszik, hogy minél előbb kezdjék meg a kezeléseket és megátolják a terjedést.

A közoktatásügyi miniszterium elrendelte a mai napon, hogy az okirályságban az összes óvodákat csak november elsején nyissák meg és ugyszintén a fővárosi óvodákat is csak ekkor fogják megnyitni, ha időközben nem válik szükségessé a későbbi megnyitás. (A. J.)

Ausztria kereskedelmi szerződést köt Romániával és módosítani akarja a Jugoszláviával fennálló egyezményt

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) A Magyarországgal és Csehszlovákiával fennálló szerződések módosítása után az osztrák kormány most a Jugoszláviával és a Franciaországgal fennálló kereskedelmi egyezmények módosítását készíti elő. A Jugoszláviával és Franciaországgal való új tárgyalások már ősszel megkezdődnek. A jugoszláv egyezmény módosítását az a körülmény teszi szükségessé, hogy Ausztria főként a mezőgazdasági terményekere vámmentelés előtt áll és a nemzetgyűlés őszi ülészaka tárgyalni fogja a kormány vámmentelő javaslatát.

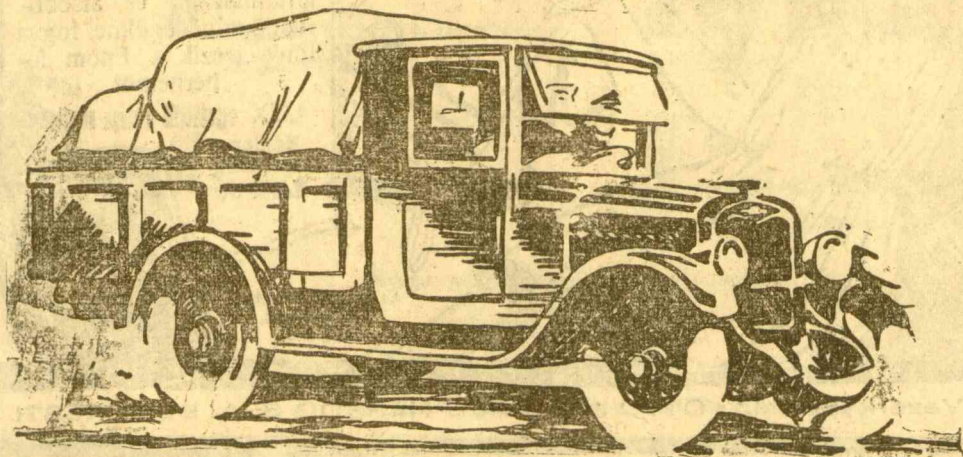
Az osztrák kereskedelmi miniszterium most készíti elő a Romániával való tárgyalásokat is. Ausztria rendes tarifális szerződés megkötésére törekszik Romániával és valószínű, hogy az őszi derekán a román-osztrák tárgyalások is megkezdődnek.

Új szerződést akar kötni az osztrák kormány Bulgáriával is, valamint módosítani akarja az Olaszországgal, Németországgal, Svájjal és Lengyelországgal fennálló kereskedelmi egyezményeket is.

ABRASSÓI LAPOK a romániai magyarság ügyét szolgálja. Aki a Brassói Lapokra előfizet, a romániai magyarságot erősíti.

CHEVROLET TEHERAUTÓ

erős és megbízható.

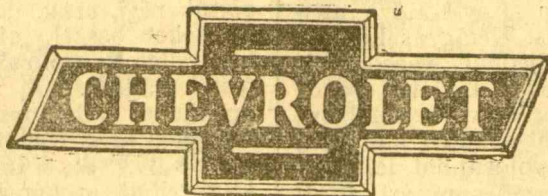

A Chevrolet teherautó erősségével és tartosságával világhírt vivott ki magának. Bármilyen körülmények között — homokban és sárban — a Chevrolet teherautó mindig erősnek és megbízhatónak bizonyul.

Leonida & Co. S. A.

Brassó, Ferdinand király-körut 5 szám.

Fiókok és ügynökségek Románia minden részében.

A General Motors gyártmánya.

Párisban tovább folynak a tüntetések

Az amerikaiak menekülve hagyják el a francia fővárost

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap este megisméltódtak a kommunista tüntetések Párisban, amelyben lövöldözések is estek. Végül az eső szétkergette a tüntetőket. Az előállítottak ellen a legszigorúbban járnak el, s a belügyminiszterium elrendelte, hogy a külföldi tüntetőket azonnal távolítsák el.

sok ezer amerikai menekülés-szerűen hagyja el Páris,

mert a tüntetések éle ellenük fordult. A tüntetők vezetői az amerikaiak üzleteinek

kifosztására izgatták a tömeget. Az utcákon szakadatlanul hangzott:

— Le Coolidge-vel!

— Le a lincis igazságszolgáltatással!

Néhány amerikai üzletét teljesen elpusztították.

A bíróság a tüntetők közül ma tizennyolcat elítélt, köztük három nőt.

Brüsszelben tegnap este szintén hatalmas tömegek tüntettek, s a kávéházakat és az üzleteket fosztogatták. A rendőrség karddal és gummibottal verte szét a tüntetőket.

Magyar gyermek románul is csak a magyar iskolában tud megtanulni.

LUX

**MINDEN VESZELY
NELKÜL TISZTÍTJA
A LEGFINOMABB
DOLGOKAT.**

Óvakodjék utánzatoktól,
amelyek közönséges szap-
panból vágott forgácsot
tartalmaznak és alsóbb-
rendű minőségükkel fogva
tönkreteszik a finom fe-
hérműt.

LUX egyedülálló a maga nemében.
Kérjen
kizárólag
LUX-ot.

Lever Brothers Ltd.,
Port Sunlight,
England.

LUX

Vezérképviselő: OTTO & ALFRED HERZOG S. A. BUCUREȘTI.

A szabadság és szépség hazájában

Megérkezés Genfben ~ A Beaurivage-szálloda előtt ~ Költők a genti tó vizéről ~ Amikor a népszövetség szünetel ~ Válás

Bern után Genfben. A világ közepén. A Nemzetek Társaságában. A legprecízebb órák és a legbájosabb parkok városában. A Calvin, a Rousseau, a Voltaire, a Madame de Staël, az Erzsébet királyné emlékei között. A genfi tó partján, a Mont-Blanc közelében, a francia Svájc szívében. Kedvesem, mit akarsz még egyebet?

Mindenestre és legelőbb egy jó és olcsó pensiót. Este van, késő este, a sok szépségből ugyanis csak a tó körül sugárzó ezernyi fénycsillag volna élvezhető, a kimerült idegek és az éhes gyomor ételt és ágyat követelnek. Milyen jó, hogy a Brassói Lapoknak saját külön genfi tudósítója van, s hogy ez a tudósító még érző és meleg kollega is, aki a messze földről jött vendégnek még a gondolatait is kitalálja. Egy-kettőre meg van az olcsó és jó ellátás. Kétágyas kényelmes szoba reggelivel, ebéddel, vacsorával, (ami utóbbi kettő négy-négy tál étel, vörös borral és akármennyi kenyérrel) személyenként hat svájci frank. Hat svájci frank, ami nem több mint egyszáznyolcvanhat lej. Ott-hon? De hagyjuk az összehasonlítást, örüljünk, hogy a Hotel du Sapeur jó vacsorát ad és tiszta ágyat s nyugalmassá teszi azt a három napot, amit Genfben fogunk eltölteni. Ez a pensió különben nagyon érdekes és egyben jellemző a svájci polgárra. A háromemeletes keskeny, kétfontra épült no-
telnek vendéglője és kávéháza is van. És mindössze három ember gondozza a sor-
sát. A gazda, aki fogadja és kiszolgálja a vendégeket, akik tapintatból nem rohan-
ják meg tömegesen, a felesége, aki a konyha titkos műhelyében az ételeket és italokat készíti elő és egy öreg néni, aki a takarítás műveletét végzi és szabad idején asszonyának segít a konyha körül. Itt már igazán nem lehetne leépteni.

Adám Ferenc barátunk másnap délelőtti tíz órakor a genfi órák pontosságával szeren cséltet bennünket. Pedig nagyon el van foglalva, hiszen egy nagyszabású, új és nevezetes vállalkozásba fogott, az Informations folyóirat kiadásába és szerkesztésébe. Rendelkezéseinkre áll és egy bennszülött bizto-
ságával és lelkesedésével teregi ki előttünk a genfi tartózkodás gazdag programját.

Legelőbb a tóhoz! A Rousseau-szigetre! Hivogatóbb és kellemesebb oázist egy nan-
gos, mozgalmas világ közepett, ami Genf junius derűjében, elképzelni sem lehet. És az Emile írójának, a természet halhatatlan rajongójának átszellemült alakja a lombos fák között, gránit talapzaton a Pradier vé-
sőjének megragadó műve! Ott zajlik mel-
lette, a tóval haragosan ölelkezve a Rhône, s ott siklik fölényes büszkeséggel a fehér és fekete hattyúk boldog csapata »enni-
való« kicsinyeiket gardírozva a remek kék-
színű tóban.

Most már tovább a Beaurivage szállo-

dához, a természet másik nagy rajongója, Erzsébet királyné martíromsága színhelyé-
hez, ahol Luccheni töre halálra sebezte a leg-
nemesebb asszonyi szívet. Meghatva állunk
meg a véres hídnál és keressük a második
oázist, a megvigasztaló, kibékítő emléket:
sehol semmi jel, semmi nyom, még csak egy
öröklámpa sem ég ezen a helyen. Ha sem
a város, sem a Habsburgok, sem Magyaror-
szág nem gondoltak rá, hogy legalább egy
szerény oszlop hirdesse a királyi Niobe tra-
gédiáját, a világ anyáinak kellett volna szá-
mára emléket állítaniok.

Innen is csodálatosan szép a genfi vagy
ahogy még Julius Caesar után nevezik, a Le-
man tó és környéke. Két gyönyörű kikötő,
nagyszerű hidak, új, világvárosi utcák, mö-
göttük régi, szűk, de a múltból érdekes tör-
téneteket beszélő sikátorokkal, nagyszerű
középületek, szobrok, templomok, közterek
festői változatban, s távolról a Montblanc
örökhava, mely idevillan, ha a »felkelő nap
megjelen.« Méltán mondhatta Voltaire Genf
csodás vizéről: »Az óceán küldte el benne
kicsinyített arcképét.« s méltán zenghették
végtelen báját Rousseau, Byron, Matnison, s
hasonlíthatta Victor Hugo havasok közé ékelt
pompás smaragdhoz s írhatta Dumas fils:
ez a nápolyi tenger, mely fölött mintha egy-
másra helyezett havasok lépcső gyaránt ve-
zetnének az égbe.

Mennyire igazuk volt az elragadtatott
költőknek, de egyikük regényalakjának eme
szenvelő vágyában:

— Óh, kék Leman, te szép, te végtelen,
Partod mért nem lehet örök nyugvóhelyem?

mégsem osztozhatunk, mert otthon már meg
van a családi sirböltünk, s Genfben a teme-
tést is svájci frankban kell fizetni.

Genfben az élet szép, csak nem kell a
népszövetség gyűlésein megjelenni. Szeren-
csére akkor még nem voltak (pár nap múlva
kezdődött az a tanácsülés, melyen az optán-
sok perének tárgyalását elhalasztották), s
így hasznosabban és kellemesebben lehetett
felhasználni az időt.

A Rath-muzeum, a színház (kicsiben a
párisi opera), a Sacre-Coeur templom, a
Bástyasétány a reformáció hatalmas emlék-
művével, (Bocskay emlék), a firenzei stílu
városháza, a X. században egy pogány tem-
plom helyén épült Szent Péter székesegyház,
a művészeti s történelmi muzeum, Calvin s Rous-
seau háza, a Brunswick-emlék, a népszövetség
palotája, az angolkert pompás szökőkútjaival,
s megannyi más látnivaló, kívált a muze-
umok gazdag anyaga, s kivált az Ariana-kert
bájos özszevő és virágai, melyekhez fe-
lejthetetlenül kellemes hajóutal jutottunk,
bőven kárpótoltak a nagyfejű világpolitiku-
soktól várható élvezetért.

Különben is mi az két-három nap ebben
a gyönyörű városban? Ha a kanton olyan ki-

csiny is, a többihez képest, hogy Voltaire
Ferneyből a parókája megrázásával képes
lett volna behajporozni, Genf maga olyan
nagy és olyan gazdag a múlt és a jelen szép-
ségekben, hogy akár éveket is egyre megújuló
friss benyomásokkal lehetne benne eltölteni.
Azonban Genfet csak pár napig is látni
és meg nem halni, ér annyit mint Nápolyt
látni és meghalni.

Halász Gyula.

Kérjük
a
Tolnai Világlapja
olvasóit, hogy ne fizessenek többet a
lapért 40 lejnél,
mert a Világlap ára Romániában
mindenütt (pályaudvarokon is), a kö-
tött regénymelléklettel és a Kis Könyv-
tárral együtt
40.— lej.

Minden árus, aki a lapért ennél
többet kér, jogtalanul károsítja meg az
olvasót. Egyedüli kivétel Bukarest, ahol
a lap 50 lej.

A Tolnai Világlapja előfizetés árai
negyedévenként (13 szám) 450 lej.

Elekes hírlapiroda
BRASOV.

NEUCHÂTEL-i CSILLAGVIZSGÁLÓI ÉZET
(Svájc) 104 első díj
NEMZETKÖZI VERSENY A-L BREGUE
1923-1926 2 első díj

MOVADO

EW-I CSILLAGVIZSGÁLÓI ÉZET (Angol-
ország)
For superior merit „Especially Good“
LEGMODERNEBB PRECISIÓS ÓRÁK

2566

Brassóiak kedvenc találkozó helye
Budapest legszebb családi szállója

ARLON SZÁLLÓ

Budapest, VI. Paulay Ede-utca 52. — Telefon: T. 145-08.
az Andrássy-ut és Oktogon-tér közvetlen közelében.

Központi fűtés, fürdőszobák, hideg, meleg víz. Mérsékelt árak

Tungstam

**A BEVÁLT
IZZÓLÁMPA**

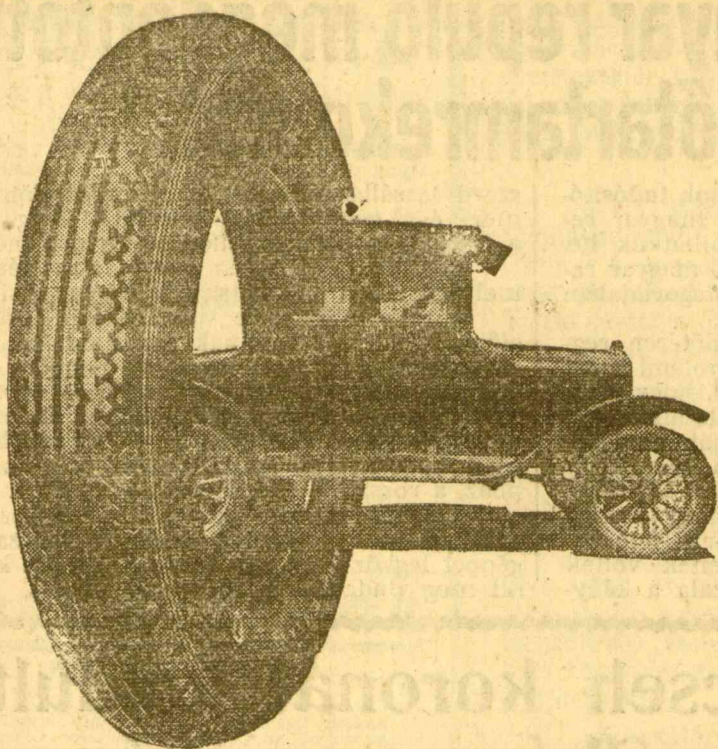
Jó!Ha és természetesen festett haját akar,
kérje
gyógyszertárban,
drogériában,
hőlgyszobrász üz-
letben és illatszer-
kereskedésben a
HENNE ROYALE
híres napkeleti nővényt.

Állandóan frissen, minden kívánt színárnyalatban.

HENOL ROYALE

folyékony tinktura, amely lehetővé teszi a legkellemesebb és
legkönnyebb hajfestést. A más testési módszerekkel elrontott
haját legnagyobb gondnal újra festjük. Utasítás a Henna-
festék használatára. — Nagyban lerakat, vezérképviselőt

Institut de beauté Dortheimer
BUCUREȘTI, Calea Victoriei 50, a Teatrul Național-lal
szemben. — Telefon 27-35. — Kérje új ábrázolásunkat.

Firestone

☞ biztosít ☜

Legnagyobb kilométer
teljesítményt.

Leggyorsabb bizton-
ságot.

Csodás ruganyosságot.

Feltétlenül védelmet
csuszás ellen.

Kapható minden autózületben.

Romániai vezérképviselő:

Adolf Hadraski

BUCUREȘTI, Str. General Berthelot 16.

Miért nem kap vasuti kölcsönt Románia?

Az angolok a román államvasutak teljes átszervezését követelik

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Titulescu külföldi nyilatkozatai szerint cáfolja azokat a híreszteléseket, mintha neki valami köze volna a kölcsönüggyhez és kategorikusan kijelentette, hogy semmiféle kölcsönről nem tárgyal. Azonban a fővárosi esti lapok mégis megmaradnak azon állításuk mellett, hogy Titulescu kijelentései dacára is tárgyal a kölcsönüggyben, vagyis jobban mondva, egyengeti a kölcsön útjait Bratianu Vintila számára. Az eddigi eredmény az, hogy Bratianu már tárgyal az amerikai Horvárd Kelley konzorciummal egy száz millió ster-

linges vasuti kölcsönről. A tárgyalások azonban nagyon nehezen haladnak a megvalósulás stádiuma felé és eddigi jelek szerint kevés kilátás van annak létrehozásához, mert Kelley azt követeli, hogy a román kormány szervezze át radikálisan az államvasutat, végeztesse el a szükséges reparációkat és ezen javításokkal bizza meg a kormány az egyik angol-amerikai érdekeltséget. Bratianu Vintila jelenleg huzódik ettől, úgyhogy a kölcsön nem sok reménnyel kecsegtet.

(Á.)

—o—

Rossz nyári vakációja van a liberálisoknak

A vidéki tagozatokban állandóan folynak a viszálykodások

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kormánypárt vakációja nem a legvakáciosabb körülmények között folyik, mert a liberálispart kebelén belül a harcok szünet nélkül dülnek, s ugyiszlán a helyzet egy cseppet sem vakációs. A miniszterváltozások kérdését még nem szögezte le a miniszterelnök, mert ez a kérdés annyira kényes természetű, hogy minden bizonnyal még utókövetkezményekkel fog járni. Eddig csak Inculiet és Nistor miniszterek leváltásáról volt szó, azonban az Adeverul értesülése szerint a miniszterelnök már a jelenlegi kultuszminiszterrel sincsen megelégedve és az a számdéka, hogy Lepedatu kultuszminisztert is kicseréli. Ezen cselekedetre állítólag az adott okot, hogy a kultuszminiszter nem felel meg a kultuszminiszterium kívánalmainak és állítólag az új kultusz törvény sem Lepedatu szerzeménye, hanem egy más személyé, aki újabban kombinációba került a kultuszminiszterium élére.

A hadügyminiszterium sorsa még nincsen elintézve, sőt a kormány helyzete még nehezedett, mert újabban Argetoianu és Angelescu között kell válasszon, hogy ki kerüljön a hadügyminiszterium élére.

A liberális elégedetlenkedők között a leghangosabb Istrati Micescu, aki már azzal is fenyegetődzött, hogy átpártol a nacionalcaranistákhoz, ha a kormány nem hálálja meg eddigi munkásságát, amit a párt érdekében elkövetett.

A miniszterelnök a Micescu ügyet már megoldottnak tekinti, mert úgy döntött, hogy Micescunak helyet ad az igazságügyi miniszteriumban.

Azonban a regáti tagozatoknál is nagy bajok vannak és ezek a bajok napról-napra nagyobb arányúak lesznek. Különösen a jasszi tagozatnál dül a legnagyobb mértékben a belnáboru, mert a tagozat vezetőjének elhunytával az új vezető kijelölése körül törték ki a viszálykodások és a tagozat már több pártra szakadt. A központ elérkezettnek látta az időt, hogy e tagozatnál dülő elégedetlenkedéseknek véget vessen és egyik verzió szerint először a legifjabb Bratianu akarták a tagozat pártelnökévé tenni, azonban ezt a tervet elvetették és újabban úgy határoztak, hogy a tagozat elnökévé Bratianu Vintilát tesszék, mert az ő személye garancia arra, hogy a viszálykodások megszűnjenek és a tagozat a normális kerékvágásba zökkenjen.

A brailai tagozatnál is nagy az elégedetlenség, mert a tagozat szintén a vezetéssel van ellentétes véleményen és amennyiben hamarosan nem áll helyre a rend, akkor itt is a központ fog igazságot szolgáltatni, s remélik, hogy a béke hamarosan itt is helyreáll. Csúpan még a prefektusok kérdése körül vannak némi nézeteltérések, azonban ez a kérdés is megoldást nyer szeptember 15-ig és amennyiben addig újabb kellemetlenségek nem adódnak elő, akkor a kormány a farszító és kellemetlen vakáció után megkezdheti a még kellemetlenebb őszi parlamenti ülésszakot, mely minden valószínűség szerint szenzációkban és meglepetésekben bővelkedő lesz.

— Mindennapos székszorulás, felfuvódás, oldalfájás, lélegzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bél működést rendbe hozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellem frissességét. Nagy-névű angol orvosok a Ferenc József vizet galandféregkuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SOCIETATE ANONIMA FOST
M. NEUMANN
BRAȘOV
Amerikai hitelrendszerünket
minden hitelképes ember
igénybe veheti.

Férfiöltöny	1800 lej
Esőköppeny	880 „
Gyermeköltöny	650 „
Gyermeknadrág	200 „

Kérje hitelnyomtatványunkat.

SOCIETATE ANONIMA FOST
M. NEUMANN
udvari szállító.

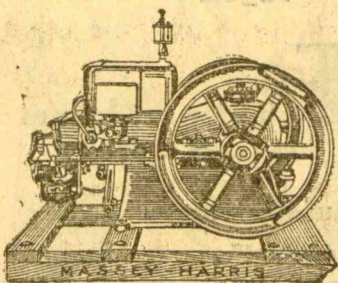
2469

Magyar szülők, ne feledjétek, hogy magyar neveléssel tartoztok gyermekeiteknek.

Legnagyobb választék szőrmékben és bundákban a „Blanaric Moderne” szőrmearuházában. Târgu-Mureș, Főter 17 sz. 2629

Az eredeti MASSEY-HARRIS petroleum-motorok

1½, 3, 4½, 6
lóerő nagyságban.

a mezőgazdaság és kisipar
részére

a leggazdaságosabbak.

KAMARYT & MEDER

BRASSO, Weiss Mihály-utca 15.
TEMESVAR, Bonnaz-utca 12 a.

Előnyös fizetési feltételek.

240. IV.

VICTORIA

Román mosóteknők

2649 II

Királyi engedély, aranyéremmel kintetve, a legtarthatóbb és leghygie-nikusabb edény fehérnemű mosására

Képes árjegyzéket kívánatra küldünk. Kapható minden nagyobb üzletben, valamint a gyári lerakath. București-Filaret, Str. Mitropolitul Dosoftei 65. Védrekre 45/o-os vasuti engedménnyel szállítható. Kérjük csak a „Victoria” mosóteknőket. Óvakodjunk az utánzatoktól. Keresünk képviselőket az egész országban.

Poloskákat, svábbogarakat, molyokat stb. petéikkel együtt, továbbá egereket és patkányokat, teljes garancia mellett, csak a

SALVUM

készítmény irtja

Kapható az ország minden drogériájában és gyógyszer-tárában. — Képviseleket keresünk Erdély részére. Laborator SALVUM București, Str. Octavian 8.

Kaszala magyar repülő megdöntötte az időtartamrekordot

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) Risztics rekordja után a magyar repülésnek újabb sikeréről számolhatunk be. Kaszala Károly, az ismert kiváló magyar repülő megdöntötte a kisgépek kategóriájában az időtartamrekordot.

Kaszala a mátyásföldi repülőtérén reggel hat órakor szállt fel a műgyetemi sport repülő kis gépén, azzal a céllal, hogy megdöntse a németek rekordját. A felszállás után Székesfehérvár felé vette az útját, azonban közben olyan nagy viharba került, hogy kénytelen volt Nygytényben leszállani. A vihar máskülönbben olyan erős volt, hogy a Légi forgalmi társaságnak Bécs és Graz felé elindított nagy gépei is kénytelenek voltak visszatérni a Mátyásföldre. Kaszala a kény-

szerű leszállás ellenére is rekordot döntött, mert egy negyedórával hosszabb ideig volt a levegőben, mint a rekordot tartó német.

Kaszala gépe husz lóerős, kis gép, amelynek súlya még hétszáz kilogramm sincs.

A rekordkísérletre vonatkozóan érdekes előzményekről számolnak be. Kaszalanak a repüléshez a nyáron négyszáz pengőre lett volna szüksége, de ezt nem tudta sehogysem összehozni, s így nem repülhetett, holott a nyár rendkívül kedvező repülési időviszonyok közt telt el, amikor pedig meg volt a pénz, a rossz idő akadályozta a repülést.

Kaszala rekordja után Hétfy Frigyes kiváló pilóta bejelentette, hogy ugyanazzal a géppel legközelebb újból rekordjavítást kísérel meg Budapest és Debrecen között.

Százezer cseh koronát koldult össze egy szélhámós egy hónap alatt

Aki egy személyben magyar, német, katolikus, református és zsidó is tudott lenni

SZATMÁR. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A szatmári sziguranca egyik tisztviselőjének feltűnt az utcán egy gyanús idegen, aki különösen azzal tette magát gyanússá, hogy egymásután benyitott a házakba, ahol pár percig tartózkodott. Előbb leigazoltatta, majd mikor ez sokszorosan is jól sikerült bekísérte a több nevű férfiut, a hivatalba, ahol megmotozták.

Csakhamar világos lett a rejtély. Kiderült, hogy a lefogottat Silberbach Ábrahám-nak hívják és egyike a legkártékonyabb szélhámósoknak. Silberbach a család könyöradománygyűjtők, az úgynevezett »tarkások« törzséből való és valósággal a művészeti fejlesztette ezt a gyalázatos tevékenységet.

Egész csomó hamis gyűjtőívet és hamis pecsétet találtak nála, sőt az itteni félnapos tevékenysége eredményeként ezer lejen felüli összeget kitevő aláírást és készpénzt is. A gyűjtőíveket a legkülönbözőbb szervezetek bocsátották ki. Mindjárt az elsőnek ez volt a szövege:

Felhívás a magyar és német lakossághoz!

Wagner Vilmos és két társa, mindannyian német állampolgárok, gazdasági viszonyok miatt kénytelenek voltak községüket elhagyni és Romániában letelepedni. A helybeli hatóságok az idegenek letelepedését megakadályozták és mindannyiukat kiutasították. Most saját hazájukba akarunk visszatérni és azért a magyar és német lakossághoz fordulunk, szíveskedjenek fentnevezetteket ruha adományokkal segíteni.

Nagyszeben, aug. 13.

Singher titkár

A gyűjtőív szövege magyar nyelven gépirással készült, rajta egy pecsét, ezzel a hibás németiséggel: Hilferlein Deutsches Reichsangehörigen Hermannstadt.

A hasonló gépirásos gyűjtőívek egész halmaza került elő a Silberbach zsebeiből, mindegyikre elsőül odahamisítva Silberbach által egy-egy adomány. Például: Katolikus egyház Szatmár: 100 lej. Református egyház: 80 lej. Volt egy felhívás a zsidó lakossághoz is azzal a különbséggel, hogy ebben Kemény Sándor és társa kért segítyt. Ezen az íven a pecsét a következő: Israelitische Kultusgemeinde Kronstadt. Az első aláírás ezen az íven a dr. Jordán Sándor szatmári főrabbié.

Egyetlen délelőtt ezer lejen felüli összeget szedett össze a ravasz szélhámós, aki aszerint huzta elő a különböző zsebekben tartott gyűjtőíveket, hogy a ház gazdája külső megítélés szerint melyik gyűjtőíven hasznosítható.

A legnagyobb szenzációt azonban az keltette, hogy

találtak Silberbachnál egy százezer cseh koronáról szóló, egyik kassai bank által kiállított felvó-

számla kivonatát, amelyre vonatkozólag elmondta, hogy hat hónap alatt gyűjtötte össze könyöradományból.

Még egy-két hónapig akart »dolgozni« s az volt a terve, hogy azután visszavonul és tőkéjéből él. Kiderült az is, hogy hasonló üzelmek miatt Jugoszláviában, Csehszlovákiában és Ausztriában is körözik.

Azt, hogy Csehszlovákiában is körözik abból a postrestante levélből tudták meg a nyomozók, amely ideérkezett a címére. Egyik társa írta a levelet, amelyben arra is figyelmezteti, hogy ne menjen Lengyelországba. Ugy látszik, hogy Lengyelországgal is bajok vannak.

Nagymennyiségű dinamitlopás egy bányában

NAGYBÁNYA. A Nagybányához tartozó borpataki »Agurum« aranybánya raktárából eltűnt 23 kg. dinamit. Mike Imre rendőrkomisszárius két detektívvel oly sikeresen nyomozott, hogy a tetteseket Seres József, Zsoltán Endre és Bozintáni Demeter személyében hamarosan elfogta. Ugyancsak ott, feljelentés folytán több házkutatást tartottak, mely alkalommal 4 drb. szuronyt és töltényt találtak. Valamennyi letartóztatottat a kolozsvári hadbíróshoz kísérték.

Autótulajdonosok

ha mindennapi szükségleteiket gépalkatrészekben, gummikerekben, valamint speciális autócikkekben, a közvetítők kikerülésével

olcsón

akarják beszerezni, forduljanak bizalommal alábbi címhez, hol a legjutányosabb áron, egyenesen külföldi gyárakból behozott árukat vásárolhatnak. Akármily kis megrendelést a legrövidebb időn belül postautóánvétellel intézünk el. Levelezés magyar nyelven is.

A. E. M.

Bukarest. Strada Sf. Ionica 7.

Kéjutazások

a „STELLA D'ITALIA” szalongozhajóval

Legközelebbi indulások:

11. Utazás: Görögország, Rhodus, Kréta és Malta. Augusztus 8-tól 23-ig. Utiköltség 22 1/2 angol fonttól felfelé.

12. Keleti utazás: Török és Görögországha, Dalmácian keresztül és vissza Velencén át Augusztus 25-től - szeptember 12-ig. Utiköltség 27 angol fonttól felfelé.

13. Utazás: Olasz és Spanyolországba szeptember 15-től - október 6-ig. Utiköltség 31 1/2 angol fonttól felfelé.

Ezen, valamint az ezutáni utazásokról szóló kimerítő prospektus és uttleírás ingyen kapható

COSULICH LINE București, Calea Grivitei 181

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.

Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetői iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.

A *-gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

Budapesti szerkesztő: Radnay Oszkár.

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. ker. Baross-utca 43. IV. 9.

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 40 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 20 fillér, Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

vasárnap, augusztus 28.

Kat.: Agoston püspök. — Prot.: Agoston. — Görög: Mózes remete. — Izr.: 5687. Ab 30. — A nap: 518—1848. — Hoid: 160 negyed szeptember 3-án 7-14 órák. — Időjárás: Változó, szeles idő egyelőre még sok helyen esővel vagy zivattal.

Rádióműsor

(Középeurópai időszámítás)

Szombat, augusztus 27. BUDAPEST. 13 15 óra: Rádió előadás, 17 óra: Irodalmi délután, 17 45 óra: Cigányzene, 19 óra: Előadás a fényképezésről, 19 45 óra: Annuska, vígjáték 3 felv. 22 45 óra: Cigányzene. BECS. 11 és 16 15 óra: Zene, 18 30 óra: Felolvasás, 20 05 óra: Lengyelvér, operett 3 felv. BRESLAU. 16 30 óra: Zene, 18 óra: Rádió előadás, 20 25 óra: Humoreszkek, 22 15 óra: Zene. BRÜNN. 17 45 óra: Énekverseny operákból, 18 20 óra: Prózai előadás, 19 15 óra: Quo Vadis?, opera hat képben. KÖNIGSBERG. 18 30 óra: Előadás, 18 15 óra: Irodalmi csevegés, 19 óra: Előadás Goetheről, 20 10 óra: Dalest.

Két gyermekparalízis-eset Brassó megyében

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Ma délelőtt a városban villámgyorsan terjedt el az a hír, hogy Brassóban is felütötte a rémes gyermekbetegség, mely Bukarestben sok áldozatot szedett. A városban előfordult esetéről még nincs biztos tudomásuk a hatóságoknak, azonban a megye hétközségéből már jelentettek esetet. Az egyik megbetegedés Otóhán községben történt, hol egy kis gyermek vált nyomorékká, a másik esetet Rozsnyó jelentették, ahol most vizsgálják a beteg gyereket.

A vármegyei főorvos arra kéri a szülőket, hogy gyermekeiket tartsák tisztán, öblít-

tessék szájukat hipermangános oldattal, továbbá hogy különítsék el a gyermekeket az idegen gyermekektől, hogy ne érintkezzenek egymással, mert a betegség rendkívül ragályos s érintkezés útján terjed legkönnyebben.

— Uj főgondnok a dunamelléki református egyházkerületben. Budapestről jelentik: A dunamelléki református egyházkerület főgondnokává Darányi Ignác utódjául Teleki József grófot választották meg.

— Az EKE közgyűlése. Az Erdélyi Kárpát Egyesület brassómezei tagozata augusztus hó 31-én, szerdén este 7 órakor a román. kath. polgári fiú iskola rajztermében (Kolostor-utca) közgyűlést tart, melynek tárgya új egyesület alakítása, az egyesület alapszabályainak megállapítása és tisztikarának megválasztása. Az ügy fontosságára való tekintettel az elnökség kéri, mind az EKE tagjait, mind mindazokat, akik az új egyesület tagjai akarnak lenni és munkájában résztvenni kívánnak, hogy az alakuló közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Gavallérutonállók. Marosvásárhelyről jelentik: Dr. Theil bonyhai orvos, a felesége és egy bankigazgató autón mentek Szovátáról Parajd felé. Az erdő közelében haladtak, mikor a fák közül két fegyveres alak lépett elő és az autót megállította. Akkor a rablók elszedték a férfiak pénztárcáit, óráit és az orvos nejének ékszereit. Theilné majdnem sirva fakadt, mikor szép és finom karkötőjét is oda kellett adnia. Kérte a rablókat, hagyják nála, az értékét, mihelyt hazaérkezik, elküldi nekik postán. A banditákat meghatotta a kérés, s nemcsak visszaadták a karkötőt, de még a postán küldendő pénzre sem reflektáltak. Sőt gavallérságukat ezzel is megtették, hogy a kifosztott uraknak pénzt adtak vissza, hogy legyen utra-
valójuk: 700 lej Theil doktornak, s 200 lej a bankigazgatónak. Ezután az autót visszafordították, s megparancsolták, hogy térjen vissza Szovátára. Végül udvariasan szalutáltak és visszavonultak az erdőbe.

— Rövid hírek. Arad város tanácsába a Rómába költözött dr. Monay Ferenc plebános helyébe dr. Lakatos Ottó választották be. — Kolozsmegyében az inséges parasztok közt 48 vagon kukoricát osztanak ki kedvezményes áron. — Szászfenesnél egy autó nekiment egy ökrösszekérnek. A sofför és a szekérrel menő 14 éves Gáspár Ilana súlyosan megsebesült. — A tordamegyei Campani községbe Roseanu Juon gazda bántába, hogy feleség válik tőle, borotvával felvágta az ereit és elvérzett. — Kolozsvárt egy Andorné nevű asszony három éves gyermeke járványos hűdést kapott. — Marosvásárhelyre az Erdélyi Földgáz részvénytársasággal kötött szerződés alapján két év alatt befejezik a földgázat. — Öttagu zsebmetszőbandát tartóztattak le a kolozsvári állomás rendőrség. A banda egyik tagjának, Kotta Margitnak a kontyában 15 ezer lej és egy arany karkötőt találtak. — Az aradi piacon végzett razzia alkalmával a hatóságok romlott húst, hamisított bort és tejet koboztak el. A városban előforduló vérhas- és tifusz eseteket a romlott élelmiszereknek tulajdonítják.

A világsajtó humora

A vádlott: Az éhség vitt rá a lopásra!

A bíró: Az nem mentség. Én is akárhányszor éhes vagyok, azért nem megyek lopni!

Buen Humor, Madrid.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és a t. utazó urakat, hogy a brassói **ארטה כשר**

Metropol étterme szeptember 1-én modernül átalakítva és berendezve megnyitom.

Elsőrendű ételek és italok, figyelmes kiszolgálás biztosítva. Államensek jutányos árban felvételnek

Szíves pártfogást kér **Beinhacker Mór** a Metropol étterem vezetője.

(Sighisoara) Br.

Automobilisták figyelmébe!

Kérjék minden garázsban és autózletben a

karosszéria-tisztító folyadékot.

Mos, tisztít, fényesít!

Használható Duco, Pergamoid festéken és bármely lakkon, anélkül, hogy a zománcot megsértené vagy összekarmolná. Erre a célra nem létezik jobb, mint a

CLINOTO

Vezérképviselő „RICO” București, Str. Teilor 32. (Bd. Domnifel mellett). Telefon 304/80. 2671

— Weisz Ilona zongoraművész Brásóban telepszik le. Elvállal növendékeket kezdőktől művészi kiképzésig. Akadémiai módszerrel tanít és akadémiai vizsgákra előkészít. Tanév kezdete szeptember 1. Beiratások augusztus 15—28-ig délelőtt 11—fél 1-ig Cérna-utca 1, I. emelet.

(*) Hegedűórákat ad Svéd Irén, bécsi zeneakadémiai végzett tanárnő, zeneakadémiai módszerrel. Beiratkozni lehet 11—1-ig Ötvös utca 3 földszint.

— Elveszett. Homoródkőhalom és Botfalu között elrabolták ifju Kovács Nándor pénztárcáját és okleveleit, valamint a dévai szigortanya által kiállított tartózkodási engedélyt (Adeverința). Aki az okmányokat a Brassói Lapok kiadóhivatalába juttatja, 500 lej jutalomba részesül. Az ifj. Kovács Nándor nevére kiállított eredeti Adeverința felhasználója átadható a hatóságoknak.

(*) A Brassói Lapok Bécsben. A Brassói Lapok naponta kapható Bécsben a belvárosi rikkanecoknál. Ára 40 garas.

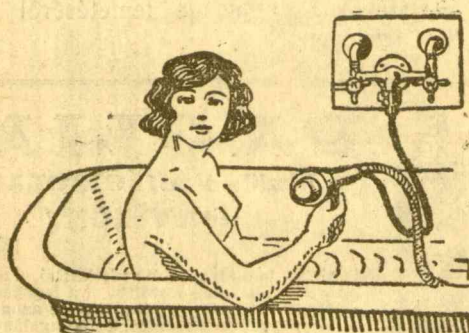
(*) Vajda Arminné szeptember hó 1-én nyitja meg divatszalonját Brassóban, Alsó-Fel legvársoron (Subsirul Cetatui), a pénzügyi palota mögötti első (Safirescu) villában.

(*) Elveszett. Csütörtök délután 2 óra 6 perckor Brásóba érkező személyvonaton, Tövis és Brassó között elveszett egy batikolt pénztárca F. J. monogrammal, 3200 lej készpénzzel és Frank Jenő névre szóló különböző iratokkal. Becsületes megtaláló a pénzt megterharthatja, csak a tárcát és az iratokat a Brassói Lapok kiadóhivatalában leadni sziveskedjen, ahol még külön jutalomban részesül.

Románul tanulók,

vagy tanulni szándékozók csak a Dr. Dávid György-féle román nyelvtant, valamint a hozzávaló nagy szótárt fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban, legkönnyebben és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadta a

Brassói Lapok Könyvosztálya

Felszerelhető bármely vízvezetéki csőre

Feltétlenül szükséges minden embernek, legyen az egészséges vagy beteg!

A tudomány csodája

6000 rezgés egy perc alatt

U-W-MASSA a víznyomással működő masszírozó készülék

15 éves beható kutatások eredménye. Kipróbálva a Charlottenburgi politechnikai főiskolán. Dr. Dreuw berlini tanár találmánya, amelynek használatát az összes német szaktudósok melegen ajánlják.

Gyógyszer és kúra nélkül rövid időn belül megszabadul főlösleges hajrétegetől. Fényes eredmények: csúszás, köszvény, érelmeszesedés, vesehomok, női betegségek, krónikus lobnás, elhízás, különböző idegbetegségek, és szívbaj, férfi gyengeség, hihetetlen eredmény mutatók. Rövidesen megszünteti az idült gyomordugulást. Fejfájás, migrén stb. 3—3 percen belül nyomtalanul eltűnnek.

(Kívánságra a készüléket díjtalanul bemutatjuk az érdeklődő otthonában.)

Romániai vezérképviselő: Velentzas & Co. București, B-dul Elisabeta 89. Telefon 335/93.

Erdély részére képviselők kerestek.

2645 I.

Automobilisták figyelmébe!

2071

Olcso áron, nagy választékban kaphatók
EREDETI FORD
ALKATRÉSZEK,
minden fajta és véd-
jeggyű autógummi-
abroncsok, **AUTÓ**
KELLÉKEK és a leg-
ismertebb és legjobb
védjeggyű **AUTÓK.**

ALEXANDRE PICCOLOT

új automobil, alkatrész és kerékpár lerakatában,
București, Str. Colței 3 (St. Gheorghe)

A tulhuzgó detektív, a cseléd- kérdés és a leánykereskedelem

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az eset ott kezdődött, hogy elfogadtam barátom levélbeli meghívását és a reggeli vonattal kimentem szomszédos birtokára, mivel levélbeli értesítése szerint nagyon fontos közlendői vannak.

Reggel nyolc órakor érkeztem az állomáshoz. Teletüdővel szívtam az üde levegőt és körül néztem. A láthatárba vesző gabonátlátszóak, melyeknek egyformaságát csak egy-egy fa szakította meg. A háttérben az erdő fekete vonala húzódott el, mintha az ég gyászszalag szegélye lett volna.

Vidám léptekkel indultam a falu felé és nemsokára elértem szíves meghívóm lakását. A legkedélyesebb hangulathoz jutott el a nap és estefelé a bucsuzásnál így szólt a barátom:

— Nézd, szükségem volna vagy három szakácsnőre és vagy négy mindenesre. Tudod, ilyenkor nálunk nagyon sok a munka és nem mozdulhatok innen, viszont erre a személyzetre okvetlenül szükségem van. Bizom a te ügyességeden...

— Jó, jó, csak ne bókoldj. Meglesz! Aztán mennyit ígérhetek azoknak a fehérnépeknek?

— Hát a szakácsnéknak ígérhetsz ezer lejt és a többieknek hatszázat.

Fölültem a vonatra és visszajöttem Bukarestbe. A tulajdonképpeni eset pedig csak most következik.

Másnap reggel eddigi szokásomtól eltérően már reggel hat órakor talpon voltam és lazassal kimentem a Szent György tere. Tarka-barka ruhás menyecskék és leányok tömege verődik itt össze ezen a téren, mert itt van a fővárosi cseléd-elhelyező strand. A háztartásbeli alkalmazottak kisebb nagyobb csoportokba verődve diskurálnak. Nagy részük magyar volt. Ha egy-egy ur egyén közeledik a csoportjukhoz, kacéran kelletik magukat, s szinte ki lehet olvasni szemükből gondolataikat: engem válassz!

— No leányok, ki akar vidékre menni, ide a szomszéd Kitilára? — kérdeztem oda lépve az egyik csoporthoz.

— Hát aztán hun vagyon az a Ketila? — kérdezte egy kackiás menyecske.

Csak ide lát huzom, a szomszédba. Egy kakas ugrás az egész. Ha felül a vonatra, hát egy negyedóra alatt éppen ott van.

Hölgyek és masamódok figyelmébe!

2037

Több száz bécsi filoz kalap érkezett **K. Szabó Rózsika** kalapszalonjába Kapu-utca 40 sz. alá. Minden hölgynek saját érdeke, hogy mielőtt kalapszükségletét beszerezné tekintse meg óriási választékunkat melyek **gyári áron** alul lesznek árusítva. Masamódoknak nagy árkedezmény.

Filoz kalapok 335 lejtől, bőr 350 lejtől, kombinált 425 lejtől, szalma 225 lejtől.

Tisztelettel

K. Szabó Rózsika

— Nem mék én olyan messzi! A másik csoportnál már több szerencsém volt. Itt már több hajlandóságot mutattak a szomszédba való utazásra, s miután elsoroltam összes tennivalóimat, a szabad napokat és a fizetési feltevéteket, rögtön felfogadtam három asszonyságot szakácsnőnek. A harmadiknál kaptam két minden háztartásbeli alkalmazottat és a negyedikenél is kettőt. Megelégedetten indultam el, hogy imre barátom megbízását ilyen simán tudtam elintézni.

— Na, gyereünk ki az állomáshoz, — szóltam oda a leányokhoz és megindultunk. Ennél és a hét leány utánam. Azonban alig tettem vagy husz lépést, egy alak lépett hozzám és így szólt:

— Csak egy pillanatra, uram!

— Nos?

— Hová viszi ezeket a leányokat?

— Elszegődni.

— Hová?

— Mi köze hozzá? Különben is milyen jogon kérdezősködi?

— Kérem, én államrendőrségi detektív vagyok. Hová viszi a leányokat?

— Kitilára a barátomhoz.

— Mese a holdban!

— De kérem — szóltam felháborodva.

— Jó, jó, ismerjük már ezt. Ez egy trükk. Viszik a leányokat Kitilára, vagyis ezt mondják nekik és isten tudja, hová viszik őket. Eladják őket! Ismerjük mi már a lány kereskedőket, kedves uram!

— Leánykereskedő?... — hűledzett az egyik leány. — Hogy a suly... — és ezzel már ott is hagyta faképnél mind a hetet.

Szomorúan néztem a leányok után, mert imre a jól sikerült leányszerződtesítési akción milyen hirtelen dugába dőlt és mérgesen kiáltottam rá a detektívre:

— De uram, hogy merészel!...

— Jó, jó, ne tessék kiabálni! Tessék csak a rendőrségre gyűnni, mert bekísérem az urat!

Nem volt mit tennem, bementem a rendőrségre. Ott tartottak, mint veszedelmes leánykereskedőt. Az volt a vád ellenem, hogy hét leányt akartam elcsémpészni. Istent tudja, hová? Talán Konstantinápolyba. Berendelték kitilai barátomat is, a ki megremülve keresett fel a rendőrségen, s csupán az ő vallomása után engedtek szabadon.

Mikor kiléptem az utcára, sietve elköszöntem kedves barátomtól. Nem volt kedvem vele menni a Szent György tere. Az én menyecskéim már bizonyára megadták felőlem az információt s nem volt kedvem, hogy még egyszer leánykereskedőnek nézzenek.

(A. J.)

— Kiraboltak egy vonatot Mexikóban. Mexikóból jelentik: Álarcos banditák tegnap Atapoluta város közelében megtámadtak egy személyvonatot, az utasokat kirabolták s az ellenállók közül tizenötöt agyonlőttek.

(*) Intenzív munka. Hogy eredményes munkát végezzenek, az ipari üzemeknek világos és elegendő fényre van szükségük, amely még a legsötétebb zugba is behatol. A kevés áramot fogyasztó és fényesen világító Tungstamm lámpa gazdaságilag is ideális világító test.

(*) Astra (Apolló) Mozgó. Ma pénteken fut utoljára Chaplin nagy kacagtató filmje a „Kutya élet”, Szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden „Az új Dubarry” című monumentális UFA film fut. A főszerepben: Corda Mária és a német filmművészet legjobbjai. A következő nagy filmbemutató: „Mariposa a táncosnő” és Öfelsége I. Ferdinánd temetéséről készült film. Vasárnap délelőtt nagy gyermekelőadás: nagy-szerű vígjátékok és Öfelsége temetéséről készült film lesz vetítve.

PAGLIANO SZIRUP

Készíti: Prof. GIROLAMO PAGLIANO, Firenze (Olaszország)

FOLYÉKONY

PORALAKBAN

KAPSZULAKBAN

Legjobb, leghatásosabb vértisztító, hashajtószert, amely tökéletesen fertőtleníti a beleket, azok izgatása nélkül, helyes adagolásban azonnali hatással megszünteti az eldugulást.

Legjobb övszer köszvény, rák és bőrbetegségek ellen. Cégünk minden gyártmányán feltűnően látható védjegyünk, két alapon rajzolt szalag, a készítő név aláírásával.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában! Romániai vezérképviselet: Vittorio Sartorelli, București, Str. Voda Caragea 10.

BIOGLOBIN

Törvényileg védve.

Egy tisztes Haemoglobin-tartalom erősítőszere

Vérképző Izomerizáló Idegerősítő
Értékesítő-Értékesítő

Minden káros hatás nélkül egy a fogakra mint a gyomorra

Kapható minden gyógyszerárban vagy a készítőnél

FABRITIUS GUIDO

gyógyszerész, Nagyszeben-Sibiu

(*) Orvosi hír. Dr. Herskovits János gyermekorvos, rendelését Kut-utca 17. sz. alól Egres utca 13. sz. alá helyezte át. Telefon szám 289.

(*) Dr. Cosmutsa Szanatorium Kolozsvár (Cluj) tüdőbetegek részére. Legmodernebb kurák és operációk, külön pavillon, a tüdőbajok megállapítására. Téli üdülőtelep Heluan Kairó mellett Egyiptomban. Tüdővesebajosok és rheumás betegek részére. Indulás nov. 10-én.

(*) Orvosi hír. Dr. Med. Grauenfels Alfred, a bécsi Kaiser Franz Josef Spital volt orvosa, rendel női betegek részére naponként 12-12-1, 4-6. Kapu-u. 58. Földszint. Cystoscopy. Ureteroscopy és hőkezelés.

(*) Új gabonauzlet Brassóban. Hazay Andor, a Montag Testvérek brassói gabonacég volt beltagja, e cégből kilépett és A. Hazay cég alatt Brassóban, Weisz Mihály-u. 5 sz. alatt II. em. (Telefon 380) gabona és terményüzletet alapított.

SPORT

Budapest.

Ferencváros—Wac (Bécs) 4:2 (1:1)

Ferencváros állandó fölényben volt a mérkőzés egész ideje alatt. Az eredmény nem hű kifejezője a tényleges erőviszonyoknak. A Wac állandó durváskodással próbált az eredményen változtatni, azonban sikertelenül. A bíró a centerüket, Walzhofert kiállította. A Ferencváros góljait Fröhlich, Turay, Fuhrmann és Szedlacssek rúgták, a Wac-ét Braun és Weiss.

(x) Bicskey megint szépen szerepelt Romában. Tegnap megírtuk, hogy a főiskolások római nemzetközi olimpiaszán Bicskey magyar uszó lett a négyszáz méteres uszás bajnoka. Ma ismét Bicskeynek sikeres uszásáról számolhatunk be. A 100 méteres szabaduszásban a második helyet érte el. Első Barbieri (olasz) 1 p. 9 mp., második Bicskey 1 p. 9.8 mp.

A MAI PÉNZPIAC

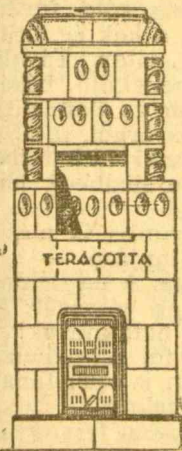
A világpiacon semmi változás.

A belföldi piacon kereslet kevés áru, magasabb árfolyamokon. Délben egy olasz líra 8.93, egy dinár 2.94, egy francia frank 6.43, egy osztrák shilling 23 lej.

Zürich. Devizák. (zárlatban a tegnapi zárattól való eltérések.) Nyitási árfolyamok svájci frankban. száz német márka 123.45 (— 0.06), egy dollár 5.1861, (— 0.04), egy angol font 25.2162, száz francia frank 20.3325, (— 0.0025), száz olasz líra 28.2550 (— 0.0025), száz cseh korona 15.37, száz dinár 9.135, száz lej 3.20, száz magyar pengő 90.75, tízezer osztrák korona 0.73075.

(—) Budapesti értéktőzsde. Magyar hitel 92.8, Salgó 86.3, Rima 130, Déli vasút 16, Államvasút 27.6, Kohó 49, Atlantika 1.3, Ganz Danubius 216, Köszén 758, Nasici 179.5, Föld hitelbank 81, Pesti magy. ker. 134, Urikányi 200, Láng 122.5, Lipták 13.5, Schlick 87.5, Brassói 42, Cukoripar 234, Hungária mül. 69.25, Olasz bank 73, Angol magyar 94.5, Lezámitoló 95, Magyar-Cseh 22.5, Nova 46.8, Izzó 132, Magnezit 255, Ofa 99.5, Pesti Házai 246.

Cserépkályhák

készen felállítva
raktáron.

Legszebb modellek,
garantált fűtőképesség
Porcellán-fayence
lemezek.

Vidéki megrendelése-
ket autonkon szállítjuk.
Szolid árak!

TERRACOTTA

cserépkályha lerakat és
szerelési vállalat

Brassó, Vasút-utca 3/a.

TANÜGY

(E rovatunk díjtalanul áll rendelkezésre minden
kisebbségi tanügyi intézménynek)

Beiratkozás a brassói református isko-
lában. A brassói ref. iskolák igazgatósága
tudatja az érdeklődőkkel, hogy az iskolai be-
iratkozások a következőképp történnek: Az
elemi fiú és leány iskolánál a beiratás helye
az Ötvös u. 3 szám alatti iskola, ideje szeptem-
ber 1-8-ig délelőtt 8-12-ig délután 3-6-
ig. Tanítás kezdete szeptember 15. A pol-
gári leányiskolánál a beiratás helye: a Kut
u. 11 szám alatti igazgatói iroda helyisége,
ideje szeptember 1-10-ig délelőtt 8-12-ig
délután 3-6-ig. Tanítás kezdete szeptember
26. Kereskedelmi leány tanfolyamon ugyan-
ott és ugyanekkor. Felsőkereskedelmi fiú is-
kolában a beiratás helye szintén a Kut u. 11
szám alatti igazgatói iroda, szeptember 1-12-
ig d. e. 8-12-ig és d. u. 3-6-ig. Tanítás kez-
dte szeptember 26-án.

A zilahi ref. Wesselényi-kollegium fő-
gimnáziumának tájékoztatója. A Wesselényi
kollegium az 1927-28-ik iskolai évben is
nyolc osztályú főgimnáziumot és evvel kap-
csolatos internátust és konviktust tart fenn,
ahová bárminő vallású (református, ev. luther-
ánus, unitárius és róm. kath.) magyar fiúk
felvehetők. Az I. osztályba fölvehetők a
szeptember 15-ig 11-ik életévüket betöltött
fiúk, akik az elemi iskola IV-ik osztályát si-
kerrel elvégezték. A fölvételi kérelmek mellé-
letei: a román állampolgárságot igazoló irat,
az elemi iskola utolsó évi bizonyítványa,
állami születési anyakönyvi kivonat és újra-
oltási bizonyítvány. Az elemi iskola IV-ik
osztályáról szóló bizonyítvány, ha felekezeti
tanintézet állította ki, az illetékes revizor lát-
tamozásával látandó el. Az V. osztályba lé-
pők kötelesek igazolni, hogy az előírt felvé-
teli vizsgálatot akár június, akár szeptember
hóban letették. A más intézetből jövő tanu-
lóknak mellékelniük kell az I. osztályosok
számára megállapított okmányokat. Ha az
új tanuló az előző osztályokban nem tanult
magyar nyelvet, e tárgyból szeptember hó
folyamán különbeli vizsgálatot tesz, mely-
nek díja 30 lej. A beírás alkalmával az I.
évharjadi díjak befizetendők, kivéve azo-
kat, akiknek díjmérséklés iránti kérését az
igazgató elfogadja. Díjak: a) beiratkozási
díj, mely mindenkire kötelező 100 lej, b) tan-
díj és fenntartási járulék 3500 lej, c) interná-
tusi díj 2000 lej, használati díj 200 lej, d) kon-
viktusi díj 8000 lej, használati díj 100 lej. Szé-
gény sorsúak kivételesen havi részletekben
is fizethetik az iskolai díjakat. Minden benn-
lakó tanuló tartozik magával hozni 1 szal-
mazsákot, 1 párnát, 1 ágyszerítőt, pokrócot,
2 rend ágyszatort s legalább 3 rend fehér-
neműt. A tanulók egyensapkát és karszámot
viselnek. Beiratkozások szeptember 1-8-ig
tartatnak. Később csak az inspektorátus en-
spektorátus engedélyével lehet beiratkozni.
Javító vizsgálatok határideje szept. 10-15.
Az V. osztályba lépők felvételi vizsgálatai
szeptember 20-25 napjain tartatnak meg.
Javító vizsgálat díja tárgyvanként 200 lej. A
IV. osztályt végzettek, akik az V. osztályba
kivánnak felvétetni, ez iránt szeptember 8-ig
írásbeli kérvényt nyújtanak be. Évmeignyító
a collegium disztermében szeptember 25-én
d. e. 11 órakor tartatik meg, tanítás kezdete
szeptember 26-án reggel 8 órakor. Szegény-
sorsú, jómagaviseletű és előmenetelű tanu-
lók tandíj, internátusi és konviktusi díjke-
vezményekben részesülhetnek. Ilyen irányu
kellően megindokolt kérelmek szeptember
5-ig nyújtandók be az Igazgatósághoz.

MEZŐGAZDASÁG

Országos barmvásár Nagybányán. Mint
rendesen, a f. hó 22-én is nagy volt a fel-
hajtás, azonban kevés állat cserélt gazdát.
Felhajtott: 992 szarvasmarha, 660 drb. ló
és számár, 513 drb. sertés, 60 drb. juh és
kecske.

Mezőgazdasági külföldi hírek.
Magyarország.

A baresi kiállítást megtekintette Bethlen
István gróf miniszterelnök, aki Inkeről au-
tón érkezett Barcsra. A mezőgazdasági kiál-
lítást bemutatta és magyarázatokkal szolgált
Faber Sándor keszthelyi akadémiai tanár. A
miniszterelnök feleségével együtt hosszabb
időt töltött a gyermekversenyen. Másnap meg-
tekintette a miniszterelnök az erdészeti, va-
dászati, szépművészeti, ipari, kereskedelmi
és női kézimunka kiállítási csoportokat.
Olaszország.

Az olaszországi földmélíoriatiokat irá-
nyító nemzeti szövetség eddigi munkáiról
s tervezeiről most számol be jelentésében.
Az összes munkák 1.560.000 hd. új területtel
foglalkoznak. Ezeknek az új területeknek lé-
tesíthetéseire felhasználtak 4 milliárd lírát.
Az 1928-1935 években 625.000 hd. kerül már
megmunkálásra. E munkákra a kormány 55
-66 százalékos segélyt ad. Déli tartományok-
ban a segély 75 százalékosig fokozódik. Hogy a
termelő is megtalálja számítását, ugyancsak
most a gabonabehozatali vám hét arany lí-
rában állapították meg.

Jugoszlávia: termés és a szárazság.

Az idei szárazság a termésnek rendkívül
módon ártott. A buza hozama 30 százalékkal
kisebb a múlt évinél, úgy, hogy alig fogja
fedezni a belföld szükségletét. A szárított szil-
va termés is csökkent 50 százalékkal. Az ál-
lati takarmány is kevesebb lett, ennek foly-
tán a vidéki népesség kénytelen állományát
csökkenteni, minek folytán az állattállomány
árjai lényegesen alacsonyabbak. Az ország
kereskedelmi mérlege az idén körülbelül 150
millió dinárral passzív.

A jugoszláv kormány most folytat tár-
gyalásokat, hogy az idei komló termés pre-
parálva, vagy nyersen kerüljön exportra.

Jugoszláviában az idei cukorrépater-
mést 8 cukorgyárban dolgozzák fel.
Oroszország.

1926. év július 1-től 1927. év január hó
31-ig a gabona beszerzési központ 683 millió
pud gabonát vásárolt össze az előbbi év 314
millió pudjával szemben. A gabonaexport
az 1926-27. évi idény alatt 187 millió pud
volt az előbbi év 161 milliójával szemben.

Lengyelország.

Rozsbevásárlási központot állított fel. A
központ egyelőre belföldön 120.000 tonna roz-
sot fog bevásárolni. A kormány ezen elha-
tározása folytán azonban emelkedek a rozs
árak.

A Svájcba importált állatok és állati
termékeknek vámkezelése. A svájci szövetsé-
gatanács az állati betegségek leküzdéséről
szóló törvény végrehajtási utasítását alábbi
szerint változtatta meg: A Svájcba szállítan-
dó állatokat, baromfit és marhákat kivételes
egészségügyi és származási bizonyítványok-
kal kell ellátni. Az erre vonatkozó okmá-
nyokat legkésőbb hat nappal a svájci hatá-
rára való szállítás előtt kell kiállítani. E bi-
zonyítványoknak tanusítani kell, hogy a szál-
litmány olyan vidékről érkezik, ahol az il-
lető állatfajban legalább 40 napon belül nem
fordult elő járvány. A svájci vámszabadrak-
tárak és szövetségi tárházak számára szánt
husküldemények vámkezelésére nézve a kö-
vetkező rendelkezések irányadók: Szalámi,
sertés kolbászaru. és huskonzerv légmentes
tartályokban, továbbá sós és levegőn szár-
ított belek, ezután állatorvosi határvizsgá-
lat nélkül vámkezelendők, amennyiben
ezek az áruk vámszabadraktárak és szövetsé-
gi tárházak részére szállítatnak. 2. Ha
azonban az áruk belföldre kerülnek, akkor
a tárházakból való kilépés után megy vég-

Minden vető-
magot pácol-
junk szárazon

PORZOL

porpáccal.

U s z ö g m e n t e s s é g !

Vetőmagmegtakarítás!

T e r m é s t ö b b l e t ! !

LERAKATOK:

Brasov: Kraft & Herberth, Buzasor - Arad: Mezőgazdák
Kereskedelmi r. t. - Cluj: Gergely F. utóda, Piața Unirii 21
Torda; Eszényi I. vaskereskedése, valamint az összes Hangya
= Szövetkezetnél. =

Vezérképviselő: **F. SPODHEIM & Co.**
București, Bulevardul Elisabeta No. 55.

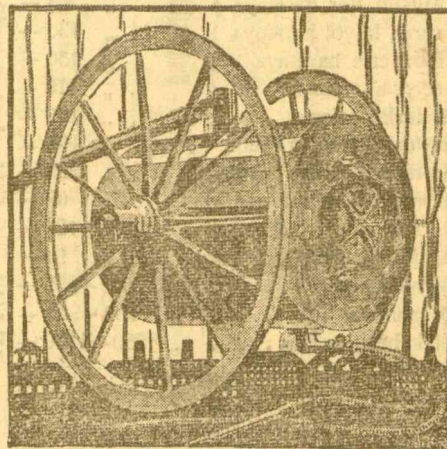
be az állatorvosi vizsgálat a szabályszerű
vámilletékek leróvása mellett. Ilyenkor
ugyanazokat a szabályokat kell foganato-
sítani, amelyek az importált áruk behozat-
alánál irányadók. Meg nem felelő áruk
visszautasítatnak. Oly visszautasított áruk,
amelyek a behozatali követelményeknek
nem felelnek meg és amelyeket az illető
külföldi állam sem fogad el — megsemmisítendők. 3. A vámszabadraktárakba és
szövetségi tárházakba behozott husáruk
még az illető kantonok hatósági husvizs-
gálati felügyeletének is alá vannak vetve.

Autóhűtőket, radiátorokat!

újjonnan készíti és szakszerűen javítja,
garancia mellett, a legrövidebb idő alatt

BOKIS GÁBOR

speciálisan berendezett hűtőüzeme
BRASSÓ, HOSSZU-Ú 14 SZÁM.

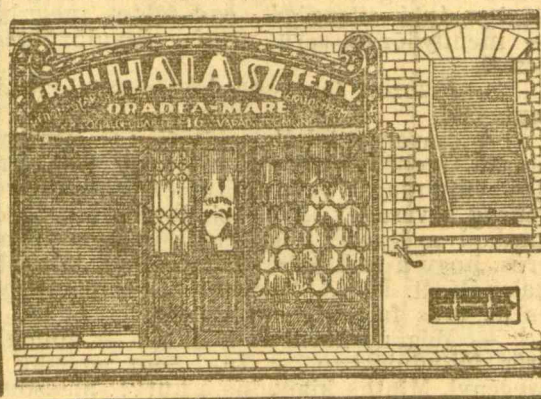

Tűzifecskendő, a vagyon őre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja

M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)

BUCUREȘTI, STR. CAROL I. 24-30. SZÁM,
TELEFON: 70/71, 54/1.

Acéllemez üzlet

redőnyőket

Esslingeni ablakfaredőnyt, rapellenző szerke-
zeteket gyártunk és legolcsóbban szállítunk. —
Arajánlattal díjtalanul szolgálunk!

HALÁSZ TESTVÉREK

Oradea-mare—Nagyvárad,

Str. Cogalniceanu (volt Várady Zsigmond-utca) 16.
Telefon 364.

Szimpla és dupla gummi köpenyek

reklámárakon csak a

Fabrica „BERNHARD“

cégnél kaphatók, București, Strada Șelari 10, Etaj I.

Telefon 65.60.

2623

Engros és detail eladás.

**50,000, 100,000, 200,000,
300,000 lejes hozományt**

kaphatnak lányok, urak, jegyespárok, özvegyek, min-
aenkorból a Fortuna után közt hozománybitorítás
keltől számított 6 hónap mu. va. A Fortuna román
általános biztosító társaság új tarifát léptetett életbe,
felekezeti különbség nélkül, házasság után személyek re-
szére, hogy házasságukat 50,000 től 300,000 lejes való
hozománnyal tegye lehetővé, igen csekély, egyszer ese-
aékes prémium fizetése ellenében 600—1500 lejes (a
biztosított összeg nagysága szerint) továbbá 50,000 lej
biztosított összeg után 75 lei pótdíjért, mely minden
házasság alkalmával fizetendő, mely abban az 1000-es
csoportban kötetelt, amelybe az illető biztosított beso-
roztatott. A „Fortuna” garantálja a pontos kifizetést
6 hónappal a házasságkötés után, függetlenül a biz-
tosított csoportjának taglétszámától.

Egyetlen házasságkötő se mulassza el tehát ezt
az alkalmat, hogy ilyen előnyös feltételek mellett és
kevés költséggel egy 300,000 lejes terjedhető hozomány-
hoz jusson hozzá. Minden házasságkötő azonnal kös-
sön meg a kívánt összegig egy ilyen hozománybizto-
sítást. Forduljon bizalommal képviselőinkhez.

Hasonló feltételek mellett biztosít a „Fortuna”
halálesetre is minden urat, vagy hölgyet, orvosi vizs-
gálat nélkül 65 évesztől kezdve 600,000 lejes, mely ös-
szeg hat hónappal a haláleset után fizetendő s a köl-
vény már 60 nap múlva lép életbe.

Szövegi és írásbeli felvilágosítással szolgál és
ajánlatokat tesz az Erdély és Bánati igazgatóság B.
Kissmann igazgató, Cluj Str, Paris 22. — Képviselői
felvetetnek Erdély és Bánát minden helyiségében.

„FORTUNA”
Societate Română de Asigurări
Generale Soc. în Comandita

14 napos olcsó nyári harisnyavásár

**Dus választék, szavatolt jó
minőség.**

Női cérna flor harisnya	Lei 78—
Női Muslin flor harisnya	„ 96—
Női cérna fátol harisnya	„ 130—
Női Florperle harisnya	„ 150—
Női selyemharisnya	„ 118—
6 pár férfi harisnya	„ 115—
6 pár férfi harisnya Melle	„ 175—
6 pár férfi harisnya Jagard	„ 230—
1 pár női kötött ref nadrág	„ 68—
1 pár férfi sport harisnya	„ 120—
1 pár férfi nadrágtartó I-a	„ 90—
1 női mellény	Lei 500—630—
1 női pullover	„ 600—900—
1 női kabát	„ 850—1100—

Videki rendeléseket postán, utánvét
mellett pontosan szállítom

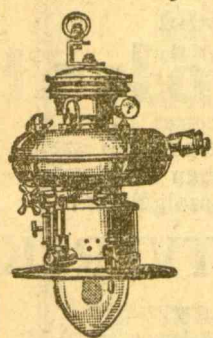
M. BLATT cégnél,

Brassó, Kapu-utca 38 szám.

FIGYELEM!

„Petromax”
BUCUREȘTI, Str. Smârdan 30

Vásárolja csak az eredeti

**„PETROMAX”
lámpát,**

amely nem robban és a
melyhez tartalékok mindig
kaphatók. Óvakodjék az
utánzatoktól, amelyek
robbannak és amelyekhez
soha sem kaphat tartalé-
kokat.

Városi és községi előljáróságoknak
részletfizetésre is szállítunk.

2611 I.

A CSAVARGÓK KINCSE

Regény

(1)

Írta: **Szekula Jenő**

I.

Kutyák harca az emberrel.

A levegő, mint valami nehéz, átfutott
tenger, ereszkedett a likkadt pusztára. Nyár-
fák szomjasan és reménytelenül lógattak fak-
kó, porlepte koronájukat. Szellő sem reb-
bent. Telenföld szikjén sápadtan csillogott
az apadt ér, az ég heve az utolsó kortyokat
szívta ki belőle.

A hőmérő negyven fokot mutatott volna
árnyékban Reamur szerint, ha ugyan akadna
bolond, aki ezen elhagyatott ősvideken, hová
madár alig téved, — a napok hevéit hőmérő-
vel lemérje. Nagy melegben, az ember a hü-
vösebb oldalát fordítja ki a subának és át-
alussza a kegyetlen delet a cserény árnyéká-
ban, vagy a pincegádor hűvösségében.

A levak is csak lépésben poroszkálnak.
— embernek, állatnak napszúrától kell tar-
tani. Senkinek sem sietős most az útja.

Egy ember mégis lélekszakadva rohan
az országuton végig. Kalapját is elvesztette
a nagy ijedségben. Vagy lehet, hogy nem is
volt neki. Hosszu, nyurga, szeplősarcu le-
gény. Valami csavargó. Köntöse merő rongy.
Nadrágja is tarkállik a tépésektől. Riadtan
menekül. Komor, bozontos, ijesztő kinézésű
tanyai komondorok a nyomában. Veszett
csaholással követik. De a csavargó győzi a
futást. Szinte porzik az út a lába alatt. Ak-
kora hűvvel lohol, mintha elsőnek óhajta
beérkezni, valami maraihoni világversenyben

— Hucc... ne! ne! Elébe!
— Foga meg! Fogd meg!
— Csak a nadrágszárát!
— Kapd be Vitéz!

Ekként biztatja a tanya portájáról az
amugyis haragos kedvű komondorokat egy
pöttömnyi, de gonoszképű, törpe, bivalyos
legényke. Torz arca éktelen mosolyra rándul.
Tenyerét a szája elé emeli és éktelen, süvítő
fütttyenést hallat, hogy ezzel is fokozza az ál-
latok dühét. Pedig nem is ismeri ezt az ági
rólszakadt világiarót. Baja nem volt ezzel vi-
lágéletében. Nyomorék, ferdén nőtt lelkének
mégis kedve telik, embernek, állatnak emész-
tő párharcában.

— Huzd lel Elibe!
— Ne hagyj magad. Sajó!
— Huhjuhühüh... Kószolj belé!

A boldogtalan csavargó ártatlanul ke-
veredett bele ebbe a herce-hurcába. Még csak
lenni sem akart. Kísérletet sem tett, hogy
tépjen a barackfa fanyar és zöld gyümölcséből,
vagy hogy egy répat húzzon ki a földből.
Csupán jenni akart a gémesből a kut kávéja
fölé hajolt, hogy merítsen a vízből és kábitó
szomját csillapítsa. Ekkor estek neki veszett
ugatással a komondorok, — amelyek az em-
ber szállását őrzik és védik orvok és idegenek
betolakodása ellen. Vad futásban keresett me-
nedéket, hogy darabokra ne tépjék a rideg
telek szérűjén. Condriának egy darabja így
is ott maradt egyik üldözőjének a foga kö-
zött, s kevélyen lobogtatja egy pillanatra,
mint ellenségtől zsákmányolt zászlónak pa-
rányi rongyfoszalványát. A csavargó lobogó
hajfúrtokkal, kimeredt szemmel néz, mindig
rohan előre, amikor üldözői már régen el-
maradtak mögötte. Még csak a fütttyenés és
a kiáltás hangzik, érvagyve egy-egy ijesztő
és figyelmeztető vakantással, — de az ebek
ismerik a törvényt — azt is pontosan tudják,
hogy hol kezdődik a szomszédos telek hatá-
ra, — s azzal is tisztában vannak, hogy ott
nekik sincs már semmi keresnivalójuk —
és semmi gondjuk a rendcsinálásra. Meg a
kisérteties melegben ki is fulladtak. De ék-
telenül üvöltöttek és vonítottak még mindig,
hogy azzal is gyorsabb menekülésre serkent-
sék a csavargót, — mintahogy a tűzértség ül-
dözi a futó ellenséget, eget-földet megrázó
— mennydörgésszerű nagy ágyulövöldö-
zéssel.

— Átkozott fenevadak! Még fölfalják az
embert!

A csavargó hátát nekiveti egy utmenti
eperfa terebélyes derekának, hogy pillanatra
kipihenje magát. Arca holtfehér. Homlokáról
csurog a verejték. Melle zihál. Fulladozik és
kapkod a levegő után. Szívdobogása olyan
erős, hogy a torkáig érzi szíverének zakatoló
kalapálását. Liheg. Nagyon meg lehet ijedve
és az erős futás is kimerítette.

— Még uszította is a lator! — döhogja
erős fölindulásban. — Inni sem engedik a
szegényt. Mintha kiapadna a kut... ha szom-
jas ajkam megnedvesítettem volna benne.
Csontos keze ökölbeszorul.

— Az ember az embernek a farkasa!

Néhány lépést előre vándorog. De az-
után elterül és leheveredik a zöld fűvön.
Szemét behunyja. Feje fölött a kék ég, mint
valami kivilágított tündöklő sátor. Távoli
vízér felől madarak elől menekülő békák
enyhe brekegése hangzik... de ez elandalítja
a lelkét és szórakoztatja a csavargót, mintha
nagy-nagy messzeségből valami láthatatlan
parányi zenekar halkuló muzsikálását hal-
laná.

— De a nap az én arcomba is alásüt
szeliden... — sutogja az utonjáró, — s a
rét virágai nekem is illatoznak. A nap áldott
melegét és a mezők füvének józagát; —
nem tudták elvenni tőlem a hatalmasok!

Rekedt sóhajlás szakad föl a melléből.
— Az égi csillagok nekem is világítanak,
ha botorkálok sötét országutakon.

A lába borzasztóan sajog és fáj. Most
veszi csak észre. Nemcsak a nadrágját tép-
ték meg, a husát is kikezdtek a gonosz sze-
lindekek. Csóválja a fejét. Ingéből lehány egy
fehér rongyfoszalványt tépésnek, — hogy a se-
bet elkösse.

— A kutya elvetemedett állat! — sóhaj-
ja nagy elkeseredettségében.

Kék szeme, a kivilágított mélységesen
tisztá égre tekint föl: mintha a magasságos
hatalmakat kívánná felidézni tanukul, vagy
pörszótókul.

— Az ember után, a kutya a legaljasabb
állat a földön!

Mert valamikor sokat tanult és sokat ol-
vasott. Foglalkozott egy keveset a természet-
tudományokkal is és Darwin tételeivel is is-
merős volt. De az embert nem tekintette fel-
sőbbrendű lénynek, olyan állat az is, akár a
többi, amelyek benépesítik a földet, — azzal
a különbséggel, hogy az ember félelmesebb,
környönfontabb és elvetemültebb. Kiirtotta,
vagy leigázta állattársait, hogy gond nélkül
áldozhasson önző és gonosz ösztöneinek.

A kutya nem ok nélkül hű társa az em-
bernek. Az egyetlen állat, amely főntartás
nélkül a magáéva tette az ember összes kom-
misz tulajdonságait: a szolgáléküségét, a
meghunyászkodást; az elfojtott rosszindula-
tot, a hitetést, a falánkságot és a kevélységet.
Farkcsóválva behódol a koncot dobó gazda-
nak, de kegyetlen, irigy és kiméltelen a sze-
gényekkel és az elnyomottal szemben. Lámi
ot is, hogy megkergették ezek a csontos ta-
nyai komondorok. Nadrágját is megszabdál-
ták az elvetemedett ebjei. Mintha a szegény-
nek lehetne minden héten a szabóhoz men-
ni, hogy új köntöst vágasson.

A csavargó fölkapaszkodott a földről. S
minthogy a sebe még mindig fáj, szeme
könnyekkel telik meg, tehetetlen haragjában.
— Miért nem barátokozik az ember példá-
ul a királytigrissel? Miért éppen a kutyával?
Nem azért, mintha az oktalan ebnek kü-
lömb lelke lenne a királytigrisnél, hanem,
mert a föld összes eleven teremtményei kö-
zül, — csak a kutya tudott lealjasodni egé-
szen az emberig!

Igy elmélkedett a toprongyos világiaró.
S elhatározta, hogy mindezeket meg fogja
írni valamikor egy nagy könyvben, ha majd
tintához és papírhoz juttatják és leülhet va-
lami nyugodt és gondmentes íróasztal mel-
lé. De a szomjuság még mindig gyötörte.
Megszaporázta a lépteit.

II.

**Mint a lesóványodott duvad, koválygott a
kocsma körül.**

Az utat akácfák szegélyezték. De már
nem volt virágjuk. Jósággal nem frissítet-
ték föl a levegőt, nem csábítottak zümmögő
méhrajokat sárguló és reménytelen lombjuk
közé. A vándort sem védtek a nap öldöklő
heve ellen.

A csavargó folytatta útját.

— A közelben valami falunak kell len-
ni, — tűnődött. Bár csak fogyatékos földrajzi
ismeretei voltak, de jóöszöne megsugta,
hogy ez a pusztaság sem nyulhat a világvé-
gig. A falvak után újabb falvaknak kell kö-
vetkezniök, — ahol emberek laknak — hol
éhet csillapítja és szomját lehűtheti. Jótét-
lelkekre akad talán, akik megszánják.

— Még egy korsó sör is ihatok talán?

— csipített föl reménykedve.

Ez a gondolat megvigasztalta és gyorsabb
vágatásra serkentette. Korsó, friss, jég hideg
sör valóban jól esnék kiszáradt nyének eb-
ben a rekkenő melegben. És miért ne ihatna?
A sörgyárak termelnek elég söröket, his
jeget is aszálnak forró nyáiban is. Mért csak
éppen ő volna kirekesztve abból a nagy para-
dícsomkerből, amelyet az emberek rendez-
tek be maguknak a földön.

— Csak nekem kell kóborolnom ki-
vált módjára! — dünnyögte eszelős és láz-
ban égő tekintettel.

(Folyt. köv.)

VASÁRNAP

Rablólovag lelke az enyém

Szabad, vidám rablólovagnak
Kalóz, vad lelke az enyém,
Kit szeszélyes vágyak ragadnak
S palástot hordoz hevenyén.

Ha Olaszthonban szül elődöm
Ketszáz év előtt valahol —
Kóbor lovag lett vón' belőlem,
Ki iszik, mulat és dalol.

Vagy vad kalóz, ki a tengerre
Szerencsét lesve lopni jár
És úgy suhan sötét hajóján
Mint ősszel költöző madár.

— Lovagvár helyett kis tanyám sincs,
Fürge hajóm sincs én nekem,
S csak életem hányódik úgy, mint
Rozzant hajó a tengeren.

Kincseket rabló éjszakákat
Csak álmaimban élek át,
S ha dal szakad ki a szivemből:
Halk, táradt nyári szerenád.

De néha mégis: felrobajlik
Mint vadul kavargó vihar
És süvöltő szél őszi kertben
Mely elhagyott s ezért kihál.

A szent szabadság üde kertjét
Dalom — talán — eléri még?
En pusztulok, mint elhagyott vár
S mint egy hajó, mit szirtfokoknál
Halálosan ölel a jég...

Huzella Ödön

Pusztulóban

W. Földes Anna

— Mennyünk haza, tekintetes Uram!
A hang bátorítalan csengése fuldokolva
vergődik a kesernyész pipafüst piszkos hullá-
main.

Az olajnélküli lámpa önmagát fogyasztó
bűzös ködében elvesznek a szintelen csengéstől
szavak.

A Zöldszamár korcsmaajtóján szapora-éles
nyelveléssel csendül a csengő az utolsó vendég
léptel után. Az eltoppant éjjel csendjébe öreg
Ambrus könyörgő kérése ismételve szakadozik
elé, felő remegéssel:

— Meginstálnám... mennénk haza te-
kintetes Uram.

Szilaj, asztalra-dobbantó felelet csattan alá
válaszul. Az erőtlen szolgálhangot semmivé söpri
felperzselő tüzes, parancsoló heve:

— Még egy félliterrel! — Zöldfüti! hejh
Aki nem kell, ne igyék! Aki álmos, az pusztuljon innen! Takarodjék!

Öreg Ambrus az ajtó mögötti lócán ijed-
ten huzza maga alá a lábait. Mint vihar szelétől
érintett öreg korhadó fa, szürke fejét vissza-
ejti födetlen mellére. Két iromba, vastag kezét
összekulcsolja, mintha imádkoznék.

A másik padon alvó bőrkabátos idegen
nagyot rug a levegőbe. Dörmögve-dohogva
fordul a másik oldalára.

Jóska gyerek a söntés mellől csoszogva
lőtyögteti a bort a tekintetes Ur asztalára.

Csak a félszeme van nyitva. A másik még
az álom pecsétjével zárult.

— Huzzad! Irjad! — harsan a szokott
parancs utána.

Zöldfüti a vendég kezének irányát kö-
vetve egy krétavonalat huz a falon függő fe-
lete táblácskára. Félig alvó testét sietve gyütri
vissza a söntés melletti kuckóba.

Nehéz vendég üli meg a Zöldszamár ivóját.
Koronkay Bálint reggelre virradó, estig
maradhatós másnapos ivó. Józanfejú kemény
legény. Bort szerető, kostolgtató, töprengő bus
magyar.

Sűrűn-göndör fehér fejét könyöklő tenye-
rébe hajtva, sokáig megül magának mozdulat-
lanul. Vöröstre mart égő szemét az alacsony
bolthajtás pipafüstös ködébe furja.

Szavak születnek s halnak el néma gesz-
tusában, hangtalan beszédű ajkán.

Hirtelen poharat markoló indulattal kapja
fel a fejét.

Megkopo'tt magyarkás szikár alakja meg-
mozdul s mint elmosódó szürkés árnyék huz az
ajtó felé.

Az öreg Ambrus motyogó vén szája ál-
mában sirós görbüléssel újra könyörgésre fogja:
— Mennénk haza, tekintetes Uram!

Bőszült dühvel topog előtte Koronkay.
Fenyegető mozdulattal, kitáguló, remegő orr-
cimpákkal veri a padlót csizmája sarkával.

— Ki parancsol itt?

Az öreg szolga felpillant s hűséges tekin-
tetét belekapcsolja gazdája fenyegető villanásu
szemébe.

Szapora pislogása áruló nedvességet rej-
teget. Virrasztástól sápadt, gyűrt arcán szomor-
kás mosolya idétlen, megható. Cselédkenyéren
öszült ember. Foltos rongyaiban a sorsnak já-
tékos figurája.

— Te... te... te... öregszolgám,
te hűséges öreg cimborám te — tördeli meg-
enyhült vonásokkal, felmelegedett szívvél a te-
kintetes Ur.

Ülésre emelt keze átkaroló kényszerrel
cipeli asztalához könnyes szemű virrasztóját.

— Így ni! Lárod öreg pajtás, így van ez
jól? Miért ülnénk mi egymástól távol? Te és
én? — duruzsol öreg kandur módján. — Mi
ketten édes öregem összetartozunk. Csak mi
ketten vagyunk egymásnak ebben a cudar ro-
hadt világban. Ígyál öregem, a kedvemért, koc-
ciats velem... így ni! Ígyál hát nő, Ambrus
szolgám, ígyál!

Az öreg béres tiltakozva háritja el magá-
tól a poharat.

— Nem vagyok érdemes reá. S nem is
vagyok italos ember... hiszen teccik is tudni.
Koronkay Bálint keserűen kacag fel.

— Tudom. Hogyne tudnám?

Amióta gazdája ivásnak adta magát, azóta
Béres Ambrus nem iszik. Józan életre tért, ital
nem járt a szájába évek óta. Negyvenesztendő
hűséges, előrejáró példaadásával szolgálja az
Urát. Talán így sikerül megmenteni a Koronkay
birtokot? Hogy ne kerüljön az utolsó darab
föld ára is a Zöldszamár fekete táblájára, ugy-e?
Így gondoltad, így remélted, ugy-e öreg cim-
bora? Te condrás aranyember... igaz ember.

Mélységből jött az Ambrus sóhajtatása. Egy
sebzett állat fájdalommal vonaglik egyszerű arcán.
Felsír hangjában szívének nagy keserűsége.

— Nem volna még késő — nincs minden
elveszve... nincs — ha úgy teccenék gon-
dolni... — dadogja remegőn, könnyein ke-
resztül.

— Ígyál! — dobant az asztalra gazdája.
— Iszom! Ígyál! — Mit pityeregsz, mint egy
vénasszony? Nem bírom. Nem nézhetem. Min-
den cseppje méreg a szivemben. Borral öntö-
zöm a helyét, ahová az cseppen. A megkopo'tt,
lezüllött Koronkay-cimert mossa, mosogatja két
öreg hűséges szemed hulló könnye. — Temeted
a fényes-kényes gazdag multat s ezt az öröm-
telen, pusztuló-vesző nyomorult jelent... Ugy
van, öregem...

A bőrkabátos idegen álomfelejtő szemek-
kel ült a lócán. Minden szóért leselkedő, előre-
nyúló testtel.

— Gyászolsz, hullnak a könnyeid a Mi-
lácsért, a Zárinkáért, Hollókőért, erdőért, legelő-
ért, a Marosmenti szőlőért. Sirasd, temesd el
őket öregem — nekem már úgy sincsenek. —
Fiam, feleségem koporsóján vészelt el az utolsó
könnycsepp. Ígyál öreg! Nézd, hogy ragyog a
küküllőmenti arany ebben a pohárban. A bor!
Isten ajándéka, bölcsesége, jóságos irgalma az
embernek. Senkim — semmim. Ki vár engem
haza?

Ambrus csodálatosan higgadt nyugalommal
nézett urára. — Várja a háza tekintetes Uram
— mondta egyszerű, nyugodt bölcsességgel. A
Koronkay kuria. Megbarnult, öreg csontjaival
épen, keményen, büszkén, odafent a Kerek-
dombon, ahová sok száz esztendővel ezelőtt az
a híres gubernátor építette volt. Így beszélt
nekem az öreg tekintetes, aki felfogadott volt
szolgálatba ezelőtt negyvenesztendővel.

Ahítatos, vérré változott tisztelet remegett
hangjában.

Koronkay Bálint összevonja sűrű szemöl-
dőkét s egy pillanatig zavartan néz szolgája
szemébe.

Mintha kiolvasta volna, vagy megérezné

titkos gondolatát, tilalomfát állít az útjába egy-
szerű beszéde.

Nemtörődöm daccal rándít a vállain.

— A ház. A ház, — mondja elforduló
dacos közönnyel. — Igen, a Koronkay-kuria
még elég erős és ép ahhoz, hogy jól megfizes-
sék, hogy jó pénzecskét kapjak érte, éppen
erről akartam veled beszélni öregem. A kuriát
eladom.

Az idegen felállt s egy lépést tett előre.
Zsiros, fekete arcán meglepődött öröm fényes-
kedett.

Ambrus béres öreg kezei remegni kezdtek
az ölében. A szája is remegett s úgy érezte, a
szíve is ijedten kalimpál.

— Csak tréfálni tetszik — hebegte idétlen
nevető kényszerrel. — Nem hiszem én aztat...

Keményre fogta a hangját a tekintetes ur.

— Nem tréfálok! Eladom s punktum! —
dobbantott az asztalra. El akarok inni menni.
Megyek a többi vándor után, nagy víz partjára,
más csillagzat alá. Nincs nyugtom, nincs mara-
dásom, mennem kell, mint mentek a többiek...
sokan... egy hívó, tündöklő csillag után. Virág
ott is terem, a Göncölszekér ott is fölöttem
lesz. Te is jössz öregem, no mondd, igérd meg
nekem, eljössz velem... virágos kis kertem,
házacska gondozójának... elárvult életem
csőszének... pásztorának...

Az öreg szolga nem felelt.

Mit mondjon? Egyszerű tudása úgy sem
birja szóval. Mi az, ami úgy elfogta keresztben
a mellét, hogy szinte eláll a lélegzete tőle?

Gazdája félszemmél lehunyott pillái alól fi-
gyelve sandít feléje.

És abban a szorongó nagy félelemben az
asztal mellé dobban a hallgatkozó idegen.

Valami dörgésszerű mély hangot hall Am-
brus gazda ott a közelségben, az idegen ember
furcsán idegenes szavát.

— Adja nekem a házát Uram. Én meg-
veszem. Amit kér érte, azt itt nyomban kifize-
tem egy summába.

Kábult fénnel csillan fel a Koronkay
szeme s kezébe csap az idegennek.

— Adom!

— Tartom!

Rendben van. Üljön kérem ide, igyuk meg
ezt a pohár bort, a többi jön magától — mondja
Koronkay lázas hűvvel, mohó sietéssel. A kuria
ára fél millió fölül, egy millió alul!

Öntelt gesztussal dobant mellére az
idegen:

— Fizetem.

Ambrus görnyedező, reszkető testtel tilta-
kozva áll elébe. Fehérre öszült feje, kinyújtott
keze utolsó erőpróbára dacosan.

— Mit akar fizetni az ur? — kérdi ki-
robbanni készülő fojtott keserűséggel. — A
Koronkay-kuriát nem lehet akárkinek megfizetni,
akárki jött-ment idegennek. Az a tisztesség,
uriság, jó mód, becsület háza volt mindég...
Nem eladó semmi pénzért... Onnat temettük
el az öreg tekintetést, a fiatal tekintetes asz-
szonyt, az ifju Bálint urfit... Mit, hogy fizet?
Inkább felgyújtom, — égjen el, pusztuljon, ve-
gyűljön el hamuja a föld porával, amelyből vé-
tetett s épült vala!

Keserűn, megvetően néz a pénzeszsákra s
kacag fel szívtépő keservében.

— Nem is látta soha azt a házat s csak
úgy látatlanba fizetni akar. Ki az ur, mi az ur?
Honnat jött? Messze van hazája?

Koronkay Bálint fekete szemöldöke fenye-
getően rándul össze.

— Most már én mondom, elég legyen!
Hallgass, — kiált durván, nyersen, megmaradt
gőgjének utolsó szikrájával a rongyos emberére.

— Nem! nem hallgatók, — veszi fel a
harcot Ambrus elszántan, keményre verődött
hangon.

Az idegen lehajtott fejjel tűnődve néz
maga elé. Két erős keze térdén játszadozik
belső izgalommal, küzködve a szóval.

— Hogy ki vagyok, mi vagyok, azt kérde
Ambrus bátyám? — kezdi furcsa rekedtes han-
gon lassu beszédjét. — Nem vagyok jött-ment
idegen. Idevaló vagyok, itt születtem, ahol kel-
med, ebben a marosmenti kis faluban. Évekkel
ezelőtt vetődtem idegen országba... Amerika
gyárainak tüzes kemencéiben erősen megdol-
goztam a pénzért, amit most felajánlok azért a
házért... Nem ismeretlen előttem... Szol-
gáltam én abban az udvarban. Varga István a
nevem. Ugy gondolom, nem ismeretlen sem a

tekintetes ur, sem Ambrus bátyám előtt. Ha visszatécenék emlékezni, ez előtt husz esztendővel...

Koronkay lassan tér magához a váratlan meglepetés hosszú hallgatásából.

— Ugy hát te vagy a Pista... Az ostoros fiu. — Amerikás lettél hát te is?

— Aki egyszer csak eltűnt az udvarból, — morgott maga elé Ambrus béres — csak úgy szó nélkül tovább állott... egy éjjel... Emlékezem.

— Megszöktem! — mondja ki bátran bátyám, — röhg az amerikanus — az egyik cselédleány pénzét rajtam keresték s én tovább álltam... Így volt.

— Emlékezem! — ismétli az öreg fejbőlintő, erős nyomatékkal.

Koronkay meggyűlő keserű izzal a szájában, nehezen szólal meg.

— Varga István, hát te akarod megvenni a házamat, ugy-e? Ahonnan egy éjjel, mint béresgyerek megszöktél? Most kifizeted a Koronkay-kuriáért a félmillió összeget, ugy-e?

— Kifizetem tekintetes uram, — dobta a szót paraszti biztos göggel Varga István.

Zsiros bőrtáskájából előkerült a pénz. Feketére égett ujjal között ropogott a bankó. Százások, ezresek szédítő halmaza.

Koronkay Bálint ajkát harapdáló, küzködő lihegessel nézett a pénzre. Hirtelen kinyújtott kézzel nyúlt az első csomó után.

Öreg Ambrus lekapta a kezét. Odaállott kettőjük közé, könyörgésre kulcsolódott kézzel, némán hulló sok-sok könnyével.

— Lelkem, drága jó uram, ne adja el a lelkét... a lelke üdvösségét, nem eladó a mi házuk!...

Térdre hullott gazdája előtt könnyes csókjaival.

Hüvös hajnali derengés lopózott be az ablakon. A hidegre ülepedett pipafüstben zavartan, fájósan pislogtak az álmatlan, vörösré márt szemek.

Koronkay Bálint könyöklőre támasztott fejjel, mozdulatlanul ült. Két szolgálja között az egykor hatalmas, cimeres ur.

Küzködő, vergődő lélekkel önmagát felismerő, súlyos büntudattal.

Az egyik szolgálkék aranyakat nyújt feléje. Idegen ország kiharcolt bérét, testének kisajtott verejtéke árát adja cserébe az ősi ház jussáért.

Ahová ő valaha csak reszkető kíváncsisággal, lopva leleskedhetett be.

Arany gurul... Aranypénz cseng-bong, villog, cserélődik a kézben s az ősi cimer végleg zülötten félrevágódik.

A másik görnyedő testtel vájja körmeit az ősi föld rögébe. Az öreg ház küszöbére dobja hűsége munkában elnyűtt öreg testét, condrás szolgálátását.

Kuszált hajú, őszült fejére téved a gazdája réveteg keze. Sokáig hallgatva pihen meg rajta.

Dertis, kérő mosollyal csendül fel szava.

— Menjünk haza, öreg szolgálom... Ambrus barátom... Igazad van, az a tisztességben megroskadt vén kuria vár... hazavár... minket, kettőnket... Hát ne várjon hiába... Siessünk Ambruskám!

Egymásba karolva, fellélegző vidámulat sóhajjal, egymáshoz igazodó léptekkel indulnak hazafelé.

Harmatos hajnalban, napkeltét hirdető rózsaszínű édes virradatban.

Török Sophie:

A halál percei

Talán csak akkor tért egészen eszméleire, mikor meghallotta a saját hangját: ezt a velőtrázó, iszonyatos sikoltást; s csak ekkor ébredt rá, hogy ő maga sikolt.

Eszeveszett gyorsasággal zuhant lefelé valami feneketlen élmélyítő mélységbe — agyában az iménti álom butító foszlányai viaskodtak a valóság iszonyatával: talán csak álom? Kalimpáló talpaiban még bizsergett a föld keménysége, idegeiben még érezte a szilárd talajt, mely mint megörült porgettyű rohant el tántorgó lábai alól — és most zuhant! zuhant lefelé.

Iszonyatos halálfélelmében feltüvöltött, minden csontjában érezte már az utolsó ütődést, melytől koponyája meghasad, agya kilocsan

Ifj. Szemlér Ferenc:

Két szonett

A tavaszról

Rügyezni lengeti a fákat már a szél
S a sárga táj köré növekszik zöld keret,
Tavasztól izzanak az utcák és terek
S a téli emberek szíve megint remél.

Hallom szivemben is az eldugott eret,
Mit sok nehéz időn betorlaszolt az tél
S most, hogy jég fölszakad s föld új életre kél,
Megébredt csendesen, vár, vágyik és szerel.

Ó szép tavaszidő, vidám virágu tájék!
Zenémnek hangja még csak hangfogózza peng,
Még ráborúl a bú s a télutói csend.

Olyan vagyok, mint erdőn magában álló
[szárnyék,
Ajtója rozszant, rozsdás, nem látogatja senki
S lyukas falán a szél a tél himnuszát zengi.

A búcsuzás szomorúságáról

Már mélyül égi köd a szürke Hargitán
S a széles réteken hull őszelős eső,
Hull: óriás korbács, lelkünket verdeső.
Hull: barna felhőn át, félelmetes szitán.

S mint rab, ki tudja, hogy holnap a ferde eső
Golyós halált hoz már: csak bámulunk sután.
Az éjben elmaradt vak házikók után
A bánat árnya leng s mindent sötétbe sző.

Én sírok: ifju rétek, szerelmek kertje, béke,
Miért jön gyors vonat és búcsu oly hamar,
Miért, hogy torkainkon a bánat ajka mar,

Miért ül minden élön búbáj és szörngü rontás,
Miért hullsírba csókunk szellemünk nyelvére,
Miért kell halnia, ha fiatalt és pompás?...

és gyöngye teste undok lepénnyé törve szennyezi majd a földet. Hasogató görcs rángatta csomókba izmait, a halálfélelem görce; csupa állati ösztön volt már, védekezni próbált és szerette volna fejét karjaiba temetni s lábait hasa alá huzva testével takarni el önmagát, — de saját súlyától felvert légáram széttárt karokkal és szélmalom módján dobált combokkal rángatta őt a hig levegőben; iszonyatos bukfeneket hánnya, örjögve és émelegve zuhant lefelé.

A halál előtti pillanatokat végtelen hosszúnak érzi a haldokló! — villant agyába, — az egész életet újraélt pillanatok alatt! Még nem zuhantam le? Ilyen sokáig tart ez? — De ezek csak halvány rebbenései voltak, a megbomlott agynak, s újra állati halálfélelem öntötte el vértudulását, nehéz fejét, melyet saját kalimpáló karjai és lábai ütöttek sebesre.

Már sikoltani se tudott, csak nyöszörgött tajtékos szájával, s lihegve kapkodta a szurós levegőt, mely süvöltve tódult be fülén és elindította orrávérét.

Leestem! — gondolta most egészen józanul és világosan — leestem valahonnan! Zuhánok nehez fejéhez kapott: hátha megállíthatná, csak egy pillanatra megtámaszthatná: hogy eszébe jusson, honnan is esett le?

Vad rémület járta át: agyon fogom ütni magam! Segítség! De zuhant tovább, pörögve testének tengelye körül, meredt karokkal hasítva a foszló levegőtengert, oly émelegő szédületben, melyet csak rémálmaiból ismert.

Milyen soká tart ez! — nyöszörgötte az elkinzott test, s most már halálfélelmet sem érzett, csak elmondhatatlan nagy fáradságot.

Kilenc egész nyolc tized méter — úgy jutott ez most eszébe, mint elfeledt, régi iskolai feladat valamelyik elcsúszott életéből — kilenc egész... és a következő másodpercben még egyszer annyi... és mindig gyorsabb... gyorsabb gyorsabb gyorsabb zuhanás... A pokolba zuhan... igen, a pokol szörnyű mélysége tátoztatja alatta gyilkos torkát.

Dehát honnan? honnan esett le?

Hirtelen kimondhatatlan édességet érzett, váratlan és fájdalmas édességet és ezt már ismerte... de honnan is? honnan? — De új vérhullám jött, harsogva tört agyába s elsöpörte eszméletét.

Most valaki szól hozzám valami könnyű

és hüvös dolog ért fejéhez; felsőhajtott; ah! most kidobtam egy homokzsákot...

Milyen ostoba vagy! miért nem nyitod ki? hisz ott a kezében az ejtőernyő!

Dehát ki beszél itt hozzá? Mikor ő a halál előtti utolsó zuhanást végzi! itt a végtelen aetherben, a légüres térben, ahol ő egészen egyedül pörög lsten akaratából és a legközelebbi csillagig is sok száz évig kell zuhanni!

Ejtőernyő!

Persze, hisz ott van a kezében, görcsös ujjai közt szorongatja! Megpróbálta kalimpáló másik karjával célbatalálni, de marolászó ujjai közül minden kisiklott, végre elkapta! s most már két marokkal szorongatta az ernyőt. Bámulatos könnyen nyit ki, alig ért hozzá, s az ernyő lobogó nagy gombája széles ívben kitárult. Oh, ez leirhatatlan jó érzés volt! egyszerre megszűnt a borzalmas zuhanás, lefelé fordult súlyos feje könnyedén billent egyensúlyba az ernyő alatt és most már lebegett! kecsesen összezárt bokákkal lebegett, mint Jézus a vizek fölött.

Hunyt szemelt is felnyitotta most, sűrű sötétség vette körül, persze: hisz ez a világűr. De feje fölött még az ernyőn keresztül is valami enyhe és édes sugárzást látott, — kissé elbillentette magától az ernyőt, s most egy tündöklő, hatalmas sárga korongot pillantott meg, szívárványos sugaraktól glóriásan... hatalmas, vigyorgó arc volt ez... oh, hiszen ez a hold... persze, hisz onnan esett le...

S hirtelen újra elöntötte az előbbi fájdalmas édesség, halkán boldogan felkacagott. Egész testén érezte a rendnek és megnyugvásnak meleg simogatását, oh, most már minden jól van... Mint játékos automata, szökkenek vidám és katonás rendbe dult gondolatok: és ez gyönyör volt, kimondhatatlan gyönyör...

A hold pajtáskodón vigyorgott rá, ljesztően nagy hold, torz közelségben. Hanyatdult az ernyővel, kényelmesen és könnyű lábakkal ficáncolva. Oh, a hold! Eszébe jutott, hogy az előbb, a szörnyű zuhanás alatt is látta, csak nem tudta: mi az? és egyszer lába alatt látszott, egyszer feje fölött, ahogy bukfenezett a levegőben, mint tréfás panopiktumban, ahol padló és mennyezet bolondos szédületben cserélgeti helyét.

Oh, a hold! Milyen boldogság ez... hiszen ott van a kedves... Gyönyör öntötte el és emlékező szerelem...

Igen, a holdban laktak... és összesimulva sétáltak a vertarany partokon... és aranysárga kavicsokat dobáltak a citromszíni levegőbe... micsoda fény volt! csillogó hegyek, csillogó völgyek, s talpuk alatt is ragyogott a talaj, mint kifényesített rézűst. Sárga sárga fény mindenütt! csak a kedves ajka égett fájó pirosan, mint messzi, földi róza...

Megdidergett. Oh, milyen hideg van itt a világűrben... És a kedves kiejtette őt a karjából... két meleg, oltalmazó karjából... talán nem is ejtette, hanem taszította őt!

Oly nagy fáradság lepte meg, hogy aludni szeretett volna. Kapaszkodó karjai egészen elzsibbadtak... és még időtlen időtlen kél repülnie... A holdból a földig... harminc év? száz év? ... oh, hisz közben meg fog halni... és halottan zuhan majd tovább...

Nagy-nagy csönd volt körülötte, sülket és félelmes csönd; csak ruhájának lobogását és sebes lélegzése hangját hallotta. S közben nagyon ritkán és nagyon lassan dobbant a szíve...

Most mintha valaki sirt volna!

Egy pillanatig úgy érezte, mintha ágyban feküdne, sok fehér, duzzadt párnát látott és a sirást is hallotta, oly tisztán és élénken, mintha közvetlen mellette sirt volna valaki...

Az ernyő valahogy kisodródhatott kezéből, mert most újra kezdődött az émelegő, bukfenező zuhanás. Homlokát veríték lepte el és egész testét leirhatatlan bágyadtság. — Eltáradtam... ilyen hosszú röpülés...

Valaki most orvul és otrombám fejbe-sujtotta... oh, ez iszonyu volt... ajka keserűen és sirósan legörbült, mint megbántott kisgyermeké.

Mintha most újra hallotta volna a sirást...

S még egy utolsó ütés érte... fel akart szökni helyéből... egész teste megvonaglott... Valaki nagyon gyöngéd kézzel nyúlt feléje, s lezárta nyitvamaradt, üveges szemét.

HALHATATLAN MAGYARSÁG KINCSESHÁZA

Vajda János:

Nádas tavon

Fönn az égen ragyogó nap;
Csillanó tükrén a tónak
Mint az árnyék leng a csónak.

Mint az árnyék olyan halkan,
Eszrevétlen, mondhatatlan
Andalító hangulatban.

A vad alszik a berekben;
Fegyveremmel az ölemben
Ringatózom önfeledten.

Nézem ezt a szép világot.
Mennyi bűbáj, mily talányok,
Mind a mit körültem látok.

Nap alattam, nap fölöttem,
Aranyos tüzes felhőben,
Majd a fénylő víztükrőben.

Itt az ég a földet éri.
Tán szerelmes csókját kéri...
Minden oly csodás, tündéri.

Mi megyünk-e vagy a felhő.
Vagy a lenge déli szellő.
A szeliden rám lehellő?

Gondolatom messze téved
Kék úrén a semmiségnek,
Földi élet, hol a réved?

Szélei nádligeteknek
Tüneteznek, megjelennek.
Képe a forgó jelennek.

Most a nap megáll az égen,
Dicsőség tényezőnében,
Csöndessége fönségében.

S minden olyan mozdulatlan...
Mult, jövődő tán együtt van
Ebben az egy pillanatban?

A levegő meg se lebben,
Minden alszik... és a lelkem
Ring egy méla sejtelenben:

Hátha minden e világon,
Földi életem, halálom
Csak mese, csalódás, álom?..

Jelenések

Az égen a felhő egymást üzi, hajtja,
Sutlogva a parton hajlik a sik ár.
Csóválja fejét a hegy-élen a makkfa,
Hogy oda megint az örömteli nyár.
Gyülemlik a holló, variú kavarogva,
A cinege fázik a túskebokorba,
A kerti harasztok zokogja a szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél,
Ezért születünk hát, ez azéleti cél?
Csak addig a pálya, semmit se tovább?
Vagy itten az ember csak öltözik át?
Mi itten örök: a halál vagy a lét?
A sírban a kezdet, bölcsőben a vég?
Mi itt a csalódás, hol itten az álom?
Vajj' innen-e, avagy túl a határon?

Az égen a felhő egymást üzi, hajtja,
Bujdosni a tarlón indul a kalang;
Elvénül az erdő, elszállt a galambja,
Siránkozik a falubéli harang;
Mezőkön az árnyék, tengereken a hab,
Múlik, születik, mint mármá, úgy holnap.
A szemfödelet rángatja a szél:
Elhervad a rózsa, lehull a levél.

Elhervad a rózsa, lehull a levél...
Hiába hisz ember, hiába remél?
Hát semmi, de semmi, ami vigasztal,
Ott túl amaz árkon, újra tavasszal!
Ereszkedik a ravatal a gödörbe,
Dörögnek a hantok: örökre, örökre.
A sirra borul le hű szerető:
Semmit soha vissza a temető?

Az égen a felhő egymás, üzi, hajtja.
Lemegy a nap. A nyáj haza tér,
Távolba vesz el halk méla kolompja,
Kiált a kuvik, száll a denevér.
Sirhalmot ölelve az anya zokog.
Mind kigyul a csillag, kisüt a hold.
S ott fönn a keresztfán sutlogja a szél:
Kinyílik a rózsa, kihajt a levél.

A békakirály

Irtá: Miklós Jenő.

Vigasztalanul esős tavaszunk volt, a kisváros szomorúan nézegette magát a nagy pocsolyákban. A házak, ablakok, emberek fejével csillogtak a vizeken, a folyó kiöntött és a magas bástyák alatt csónakokon menekültek az emberek még a törököktől ittfelejtett viskókból. Az iskola, sajnos, a bástyák felett jó magasan állott.

Sose fogja az árvíz elönteni.

Beleragadunk a sárba!

A kertekben, utcai pocsolyákban rengeteg béka vartyogott. Az udvarok megteltek ugráló, brekegő, ungó békákkal.

Mi, kisebb diákok dunctos üvegekben tartottunk az ablakok közt szép piros, sárga vagy zöld mellényű, eresztett hasu békákat. Apró létrákat faragtunk melléjük és lestük, hogyan ülnek fel a létra tetejére. Mikor lesz szép idő? De a békák csak lent lapultak.

A békákat pedig etetni is kellett. Légy nem akadt az egész lakásban, Rettentő hajsza indult légy, ehető bogár után. Az eső pocsékká vert minden bogarat. A békák dülledt szemmel, rezgő gyomorral néztek reánk, öreg tollat, bélyeget, levonó képet adogattunk már néhány sovány, szétcsapott, idegen légyért. A békák úgy falták őket, hogy csak nem is nyeltek, foghegyre kapták be őket és forgatták dülledt szemüket.

— Jó legyecské, még! Még!

Négyen voltunk kosztkvártélyon kisdíjak, de a mindig tintásujju megyei iktatónak még két kis lánya is békát tartott az ablakban. Egész sor béka harmonikázott tátongó szájjal reánk, csak jó időt nem csináltak. Hosszu zsinorokon szakadt az eső és a pecsenyke egyre ritkább zsákmánnyá lett. A békák kezdték türelmüket és szép zöld, piros, sárga

színüket veszíteni. Száradtak, ráncosodtak és szomorúan ültek üvegeikben.

Akkor a szomszédos erdőkből rázós kis parasztszekéren a gazdánkhoz szállt egy különös ember. Uradalmi vadász volt, vaddisznósörtés pörge, zöld kalapot viselt, rövid zöld bekecs volt rajta, bugyros zöld bársonynadrág, irdatlan szélestalpu csizma. A szeme kidülledt, gurigás és félkörbe futó széles szája felett hegyesre pödörített vékony bajuszka szurt bele a levegőbe. Mikor az ablak alá ült és a sok béka reánézett, egyszerre félni kezdtünk.

— Békakirály!

A lábát szétvetette, hasa lejjebb ereszkedett, fejét, mintha szunyogok után kutatna, a magasba emelte. Így szeretett ülni. Megtömté porcellánpipáját és sűrű pőfékeléssel elmondta, hogy bizony a városi orvoshoz jött, mert valami nyavalyatörés mintha beállt volna a derekába. Mintha a tüdeje akarna hátul elszakadni.

Lassan már szedkelőzött is, de ott tartották ebédre. Valamikor sokat forgolódott a a gazdámval a pecsenyesütők vásáros bódéi körül. Asztalhoz ültünk, csak a kis Mravcsák nem jött még haza az iskolából.

— Papírgombócot eszik — mondotta a békakirály, de mi tudtuk, hogy Mravcsák valahol legyeket fog. A békakirály kanalizni kezdte levesét:

— Tudod, amice, csak a kórházba ne dugjanak. Mint mostan őt, nem, hat, no, látod már hét esztendeje. Mikor az a kivágott fenyő a derekamnak billent.

Kitárult az ajtó és a kis Mravcsák kipirult arccal, csuronvizesen toppant be közénk. Ijedten toccsant le székére.

— Papírgombóca, mi? — kérdezte a békakirály.

— Ismétlés volt, kérem szépen — és a fiu úgy belebukott a tányérjába, hogy a füle se látszott ki belőle.

— De tudod mi a legborzasztóbb, amice? Ott a kórházban, amice! A legyek! Azok az átkozott legyek!

Egyszerre felkaptuk a fejünket. Legyek? Hol? Legyek?

— Legyek, — legyintett a házigazdám is a kezével — hol vannak most ott is legyek! Ebben a feneketlen vízőzönben!

Ott mindig vannak legyek — mondotta nagy, belső borzalommal a békakirály. — Szállnak a semmiből, ördög vigye el őket! Ott zümmögnek a füled körül, az orrodra szállnak és a kopasz homlokodon sodorgatják cérna lábaikat. Csupa legyet látsz! Az már akkor a láz. Mert ezek a dög legyek órákkal előbb megérezik, hogy ki fog elpusztulni. És akkor rajostul reászállnak. Talán már nincs is ereje, hogy elhessegesse őket. De nem is lehet elkergetni őket. Talán a test már előbb utnak indul, miképpen a lélek. Ezt érzik és rátapadnak a beteg arcára, bebujnak a fülébe, befurják magukat az orrába, berepülnek a szájába, már lakmároznak, igen, lakmároznak rajta. Borzasztó, amice! Amice meusz!!

Hirtelen még jobban felvágta a fejét és riadtan meredt a levegőbe.

Hallgatózott. Megrázkódott.

Aztán jobbra pillantott, balra pillantott, nagy szeme ijedten forgott. Végül hátradólt a széken:

— Légy! Látod, már itt van.

— Blódsinn! Hol, te, öreg?!

— Itt zümmög a fejem körül.

Házigazdánk lecsapta a szalvétáját:

— Ah, itt, légy? Halljátok ti ott, békák?

Öt napja nem kaptatok legyet! Mi? Most hopp den Schmarn! Ha itt egyetlen légy volna, amicenko, ezek az üvegen át bekapták volna!

De abban a pillanatban felugrott a háziasszony:

— Légy, igazán, ott — e!

Egyszerre négyen kaptunk a légy után. De az merész bukfenccel a levegőben elkeríngett és zümmögő zugással tért vissza a békakirály fölé. Az rémülten csapott széles, kopasz fejére.

A légy megint alábukott, de rosszul foghatta a kormánykereket, mert siralmas cirre néssel megakadt a békakirály kikent bajuszán.

A békakirály ijedten sodorta le, összemorzsolta, megnézte és az asztal alá vágta. Hiába kiáltottuk:

— Adja ide, bácsi, adja hát ide!

Ketten az asztal alá bujtak a dögölt légy után, de ugyanakkor kannibali üvöltés támadt az asztal felett:

— Még egy. Még egy! Ott repül... fogjátok el, fogjátok el!

Tenyerek kaptak a légy után. A legyecské ijedten menekült a békakirály szája felé, de az akkorát prűszkölt, hogy a legyet visszahozta a leveses tábla. Ugy halászták ki belőle.

— Hát ez már megvan — mondotta a jószágos néni és hosszú, finom két ujját közt már vitte is a pompás falatot vartyogó hasu, új kosztosainak. A kisebbik leányának kisebbik békája kapta, mert már öregecske volt, de még mindig nagyon szerette a kicsinykéket.

A békakirály riadtan ugrott fel az asztaltól és két kezét az arca elé kapta:

— Már jönnek rám, itt rajzanak, mint a dög. Repülnek, szállnak utánam, meg fogok halni... Hol a kocsim, vissza, vissza, haza menekülök!

Akkor a kis Mravcsák elébe állt:

— De bácsi, kérem. Ne tessék félni. Ezek a legyek, ezeket a legyeket én hoztam... itt vannak a zsebemben a békáknak... Csak kicsuszna a gyufaskatulyából.

És elébe tartotta a zengő-bongó gyufaskatulyát.

A békakirály rámeredt:

— De hát hol fogtad őket össze?

— Ahol mondani tetszett. A városi köz-kórházban. Az a legjobb légytelep. Felfedeztem!

A békakirály fellökte a kis diákot, végigvágatott az udvaron, fel a rázós kocsijárá és úgy eltűnt valahol a messzi erdő felé, hogy azóta se láttuk. De bizonyára ma is él. Ha meg nem halt.

GYERMEKVIILÁG

Rovatvezető: Teleky Dezső (Dezső bácsi)

Esőben

Sirnak a felhők szomorun,
Esőbe bujt a nyár!
Az arany-Nap felhők mögött
Elfüggönyöztet jár.
Kertek, mezők virágai
Szirmot csüggesztve kün,
Búsulnak ázva-fázva mind
A messzeitűnt derűn.

Jó Istenünk, ó, hadi a nyárt
Fénnyel nevelni még!
Nagy ég-kárpitod hadd legyen
Borutlan, régi kék!
Hadd küldhesse hálátadó
Ujjongással feléd
A bús gyermek- s madársereg
Csicsergő énekét!

Erzsike néni

Hova tűnt el?

Mese

Írta: Gál Lajosné

Volt egyszer, hol nem volt, volt egy végtelen szomorú királyné. Miniszterei, udvarhölgyei busan látták, hogy mennyire megváltozott kedves királynőjük.

Órákig ült egy helyben ölbetett kezekkel, nem érdekelte a világon semmi, holott azelőtt ő volt a legvigább, legcsapongóbb kedvtől az egész udvarban.

Ugy szökölt a vad őzike után szikláról-sziklára, mintha maga is játékos kis őzike volna. Tudott gyönyörködni a virágok színpompájába, édes illatába.

Énekelt az erdei madarakkal... És most mindennek vége!

— Hova tűnt el a királyné kedve? — Szállott a kérdés szájáról-szájra, míg eljutott a kis szerecsen inas fülébe is. Ez a kis inas cipőket pucolt olyan fényes feketére, mint az ő saját képe.

— Igen! hova tűnt el a királyné kedve? Ismételte a kis szerecsen.

— En megkeresem! — tette hozzá merész elhatározással.

Nem is sokáig készülődött. Feltette gondor fejére a kalapját, megtöltött egy tarisznyát élelemmel és ment ki a nagyvilágba.

Legelőbb egy kunyhóba nyitott be, hol szegény emberek puliszkát vacsoráltak a tűz körül.

— Mit keresel nálunk, kis fekete?

— Keresem a királyné kedvét, hátha ti loptátok el.

— Hát látsz itt jókedvet? — kérdi a házigazda.

— Mind szomorúak és agyonfáradtak vagyunk. Ha tolvajok volnánk, kaptunk volna egyéb lopni valót is a palotába, de nem a mi drága királynőnk jókedvét.

— Hol keressem hát? — kérdi a kis fiú tétován.

— Mi nem tudunk tanácsolni, menj a magad esze után — szól egy ráncos képű öreg anyóka.

És a kis szerecsen elindult fürge lábain, hogy addig járjon, míg megtalálja a drága kincset. Amint ment, mendegélt egy szép kastély elé ért, melynek nagy kapuját két kőoroszlán őrizte. Belőlről muzsikaszó és vidám tánc hangja szállt ki a szép csillagos nyári éjszakába.

— Hopp! ide bemegyek — mondta magában a kis fekete. S azzal be is fordult a nagy kapun. Az udvaron szolgák ácsorogtak s megkérdezte egy nyalka bajszú huszártól:

— Atyámfiai! kik mulatnak odabenn olyan féktelenül?

— Atyámfia vagy az ördögnek, de nem nekünk! Láncos-lobogós teringette! — csattant fel a huszár. De hogy a kíváncsiság ki ne furja az oldaladot, megmondom, hogy odabenn Szívtelen ur mulat, barátaival: az Önzéssel és Kapzsisággal.

— Miért nevezed őket úgy, hát nincs rendes, becsületes nevük?

— Van azoknak az is; de akik elkergetik ajtójuktól a meztelen és éhező árvát, ilyen név dukál.

— No hát bemegyek és megdézsmálom egy kicsit a jó kedvüket, — mondta a szerecsen. De hiába zörgetett, az ajtók zárva voltak.

— Sebaj! Bemegyek a kéményen, feketébb már úgy sem lehetek. És a gondolatot tett követte.

Nagy volt a mulatók ijedelmé, mikor csak közéjük toppant, vagy pottyant az ördög képmása. Egyszerre elnémult a nagy vigáság és az elszálló nevetést megfogta a szerecsen, zsebébe gyűrte, mint valami láthatatlan zsebkendőt és meghajolva így szólt a meglepett társasághoz:

— Nagy az én örömöm, hogy megtaláltam itt a királyné kedvét, viszem is most azon melegében vissza a jogos tulajdonosának.

— Ez a fiú bolond! — sutogták a megremült bálozók, csak engedték mielőbb útjára és nyitották is az ajtókat egyre-másra, hogy mielőbb szabadba jusson.

De a szerecsen távozásával eltűnt a társaság jókedve is. A cigány csak temetési gyász-dalokat muzsikált és mindenki úgy sirt, hogy már zsebkendő sem akadt elég, amivel felszárták a sok könnyet.

A kis szerecsen pedig boldogan haladt az elzsebelt jókedvvel. Egész uton énekelt és táncolt.

— Milyen jó kedved van! — szól egy szomorú asszony az utszélen — ha csak egy párányit: dnál belőle, mindjárt könnyebben viselném el a nagy csapást: ma halt meg egyetlen gyermekem!

A kis szerecsen mélyen meghatotta az asszony bánata, csak úgy potyogtak könnyei és benyulva zsebébe, egy csomó vidámságot dobott a bus asszony lelkébe, mire az megnyugodott abba a gondolatba, hogy legalább nem szenved többé beteg gyermeke.

Alig ment negyed órát, egy elhagyott beteg gyermeket talált, ki szülei sírjától jött és nem volt senkije.

Rongyos volt, éhes volt és bánatos, mint egy beteg madár.

Ennek a sorsán is megese a kis fiú szíve. Mert ez a szerecsen csak kívül volt fekete, a lelke hófehér volt, mint a lilium. Levetette kabátját, amely tele volt jókedvvel, csak úgy duzzadt tőle a zsebe és odaadta a szerencsétlen árvának.

Fütyörészve ment tovább és csak a királyi palota elé érve jutott eszébe, hogy mind elosztogatta a megtalált jókedvet.

Felment a királyné elébe és lábaihoz borulva elmondta egész útját és könnyelműségét.

De csodák-csodája! A királyné elkezdett nevetni, olyan vigan, olyan végnélküli nevetéssel, ahogy már évek óta nem hallották nevetni.

Összefutott erre a nagy csodára az egész udvartartás.

— Mi történt? Mi történt? — Iértlik össze-vissza.

— Az történt, — szól a királyné vigan, hogy ez a kis szerecsen visszahozta elveszett kedvemet.

— Oh! dehogy hoztam, dehogy hoztam, — sóhajtott a fiú busan — hisz utközben mind elajándékoztam.

— Igen, épen ez hozta meg az én kedvemet, — szól ismét a királyné és megsimogatta a kis gondörhaju koponyát, — hogy újra felébredt bizalmam az emberi jószágban, mert a sok önzés és szeretetlenség rabolta el jókedvemet.

— Legyetek mind ilyenek, ilyen jók és áldozatkészek, mint ez a kis fiú és nem kell kérdezni többé, hogy:

Hova tűnt el a jókedv?

REJTVÉNYEK

I.

Mi van helyesebben mondva: Felteszem a zergetollas kalapom! Vagy: zergetollas kalapot felteszem.

II.

Hamar Jenő kérde, hogy mi ez:

1 tonna
A

Megfejtési határidő: IX/10. Megfejtők között egy szép könyvet sorsolunk ki.

Tréfás dolgok

Közlő: Hamar Jenő

Fogadunk egy barátunkkal, hogy egy szájjal felfordított sörösvég alól kivesszünk egy zsebkendőt, anélkül, hogy az üveg ledőlné.

Természetesen barátunk rögtön neki fog megcsinálni, de mivel nem sikerül, hajlandó fogadni. Mindenekelőtt vesszünk egy sörösvéget, amelyiken nincsen semmi csorba, különösen a nyakán. Ezután vesszünk egy zsebkendőt, lehetőleg egy vékonyabbat, amelyiken nincsen széles szegés.

Ezekután keresünk egy megfelelő sima asztalt. Erre ráteszük a zsebkendőt és az üveget nyakával lefelé fordítva rá állítjuk.

Most már elkezdjük ütögetni ököllel az asztal felületét vigyázva, hogy az üveg fel ne boruljon s közbe a zsebkendőt kihuzzuk alóla.

Megjegyzendő, hogy ez annál könnyebben végrehajtható, minél simább és rugalmasabb az asztal, mert az egész a testek rugalmasságán alapszik. Márványasztalon, vagy cementen ne hezen, vagy pedig nem sikerül.

II.

Barátunk kezébe adunk egy elég széles nyaku üveget, hogy szájjára borítson egy papírlapot. Miután ezt semmi nehézség nélkül megcsinálja, felhívjuk, hogy most már úgy állítsa meg a szájján a papírlapot, hogy lefelé fordítsa az üveget. Ez már nem sikerül, hacsak ragasztót nem használ, még akkor is lehezen. Pedig megoldása nagyon egyszerű. Megtöltjük vízzel háromnegyed részéig az üveget, ráteszük a papírlapot, tenyerünkkel rányomjuk s ugyanakkor megfordítjuk. A papírlap ott marad. Lehetőleg vízhatlan papírt használjunk.

Dezső bácsi postája

Gulyás Laci és Béla. Tehát most Sósmezőn nyaraltok s összebarangoljátok a gyönyörű kiránduló helyeket. Láttad a karasztió vizesét, amely hat-hét méter magasságból zuhan le az Ojto vízébe. Ez a patak pedig sziklák közt, tekervényes völgyeken keresztül rohan Sósmezőre. Elhiszem, hogy Háromszék vármegyének egyik legszebb, legvadregényesebb helyén élvezetesen töltitek el napjaitokat fürdással, halászással, rákászással. További jó mulatást kívánok. — **Hamar Jenő.** Hosszu szép leveledet, az érdekes utleirást, a kis novellát és egy csomó rejtvényt hálás köszönettel megkaptam. Tanulmányi kirándulásod krónikáját érdekesen irtad meg, én meg élvezettel olvastam el. Dicsérem lelkiismeretességét és szorgalmát. A rejtvények közül azokat leközöljük, amelyek nem képtelenségek. Novelládban vannak eleven, kedves részletek, de kis elbeszéléseid végeredményben még sem közölhetők. A vége annyira naiv, hogy azt megtörténtnek elképzelni sem lehet. Szívélyesen üdvözöllek. — **Zsögön Paula, Ozsdola.** Mindig szeretem olvasni kedves hangú, okosan megírt levélkéidet. Bizony jól telhetik az idő, mikor testvéreid ismét mindnyájan otthon vannak. Erdekes lehet az ötven méter hosszú kölyük barlang, melyen keresztül valamikor Romániába is át lehetett menni. Pompás két éjszakát tölthettek el a Csihá-nyosban. Künn a csillagos ég alatt hálai, valóban élvezet. Bizony a városi ember nem is gondolja, hogy falun, különösen nyáron, mennyi kedves szórakozás akad. Ifjúsági színelőadás, táncmulatság, kirándulás mind egymásután, hiszem, hogy nem unatkoztok. Szeretettel üdvözöllek. — **Claire Abbé, Temesvár.** Leveledet megkaptam. A kis novellákra észrevételeimet valamelyik közlelbi számban megírom. — **Szakolcay Cuccika.** Neked is jól telik a vakációd. Délelőtt segíts a takarításnál, aztán zongorázzol. Ebéd után pedig kíméss a strandra, ahol sétálsz, fürödsz, napfürdőt veszel. Az idő — irod — már majdnem hatvanszor fürdöttél a szabadban. Mily egészséges a természet jótékony ereje! testünk javára felhasználni. De lelkedet sem hanyagold el. Látom, hogy szereted olvasni a jó könyveket! A Br. L.-nak még azokat a számai is őrized, melyekben a Buksi viselt dolgai szerepelnek. Bizony ide-oda már négy éves dolgok azok. Akkor még apró kis leányka voltál, most azonban kezdesz már a nagyok sorába lépni. Ugyebár még nagy lány létedre sem hagyd el Dezső bácsit? — **Kosziur Mária.** A megírtés sikerült. A fényképfelvétel gyönyörű. Nagyon köszönöm s emlékül a többi tájképhez tettem. — **Lea Margit.** Emlékszem arra a leveledre, melyben irtad, hogy édes atyád meghalt. Nagy dolog az, ha a család feje elhunyt. Ezzel az utódok anyagi helyzete többnyire megromlik. Édesapád halála óta a Br. L.-nak már nem vagytok rendes előfizetői, de amint soraidból kiténik, a vásárnapi számokat mindig megszerzed, hogy találkozhassunk egymással. Örövendek, hogy a Gyermekvilág versei és elbeszélései élvezetet nyújtanak neked. Igékszem is, hogy ebben a szerény három hasábos keretben csak jót és szépet nyújthassak hűséges olvasó táboromnak. — **Kócs Ferenc.** Te is kellemesen szórakozol. A strandon különböző hinta, katonazene, kedélyes jópajtások. Magam is szeretnék köztetek lenni. De a túrban vigyázz! Akármilyen jól tudsz uszni, nem kell vakmerősködni. (A többi levélre a következő számban válaszolok.)

Kiadó: a Brassói Lapok könyvnyomdája.

Szakszerű
román-német-francia-magyar
fordításokat,
gépeléseket, sokszorosí-
tásokat és beadványok
elkészítését vállaljuk olcsó díjazás mellett.
Megbízásokat elfogad a „Brassói Lapok”
kiadóhivatala.

gép- és gépjárművekhez bármilyen ten-
gely gyorsan elkészít vagy javít

Lóth Testvérek
javító műhely. Brassó, Kereszt-utca 12 szám.
Ugyanott egy könnyű favágó-
gép eladó.

Alapítva: 1904

Erdély

Telefon: 5-52

legnagyobb raktára!

Wittkovitz fekete és horgonyzott vascsövekben, vala-
mint összekötődarabok, Vízfűtőberendezési kel-
lékek, Fűtőberendezések, úgymint kádak, fürdő-
kályhák, fajtencé-mozdók angolberendezésű ürszékék,
fayence falburkolatok, mindennemű vízcsapok, stb.
Vidéki megrendelések szakszerűen lesznek össze-
állítva, érdeklődésre a berendezések szerkesztésére
vonatkozóan felvilágosítással szolgálunk.

Állandó nagyraktár prima tescheni
horgonyzott lemezekben.

Kertész Henrik, Brassó.

SAMSON MARC TURDA

Garantált
acéllemez
üzletredőnyöket,
napellenző szerke-
zeteket a legolcsób-
ban gyártok. Kérjen
árajánlatot !!!!!!!!!!!!!

Márk redőny-
gyártó, **Turda**

Az ország legmoder-
nebb autó-garagea.
Külön boxok. Éjjel
nappal kocsimo-
sás, zsirozás,
stb. stb. stb.

Megnyílt a
»RAPID«
GARAGE
Telefon 243.

Szálloda, fürdő
és étterem a ko-
csivezetők ré-
szére. !!!!!!!
Benzin!
Olaj!

BRASSOV, Strada Scăldătorii (Úszoda-utca) 9.

Már 30 cseh koronáért (150 lejért) vehet egy 1/8 cseh vétel-sorsjegyet a III. osztályhoz.
Főnyeremény:

esetleg 2 millió Kc = 10 millió lej
Kis rizikóval nagy vagyonhoz juthat

csak az Ungar S. bankház Bratislava, Venturgasse 20. útján, ha ettől a címtől azonnal
egy csehszlovák osztálysorsjegyet rendel. — A III. osztály huzása már 1927. szeptem-
ber hó 20-án lesz — Főnyeremények: 1.000.000 Kc, 700.000 Kc, 300.000 Kc, 200.000
Kc. stb. — Össznyeremények kb. 60 millió Kc. = 300 millió lej. A III. osztály vételárai:

1/8 Kc 30	1/4 Kc 60	1/2 Kc 120	1/1 Kc 240
Lei 150	Lei 300	Lei 600	Lei 1200

Minden rendelést azonnal intézünk el. A sorsjegyek vételárát csak a sorsjegy kézhez-
vétele után kell kifizetni. — Huzás után azonnal nyereménylistát küldünk.

Ungar bankház, Bratislava
Csehszlovákia — (Venturgasse 20.)

Számos főnyereményt, többek között a mostani első osztály főnyereményét is nálunk
húzták ki. — Ügyes képviselők magas jutalékkal felvétetnek.

Hart Parr petroleumtraktorok

24 és 36 HP. nagyságban raktárunkról azonnal szállit-
hatók. — Valóságos mezőgazdasági traktorok! — Bárki
által könnyen kezelhetők! — Nem autómotoros traktorok!
Alacsony fordulatszámú fekvő motor: SZANT 3-4 vasu
ekével, CSÉPEL, VONTAT! — Árajánlattal és árjegy-
zéssel díjmentesen szolgál:

Fehér Miklós Gépgyár R.-T. bizományi ierakata
CLUJ, PIATA UNIREI 26. — 18 havi részletre igen mérsékelt kamat mellett.
Kérje 15 számú árjegyzékünket!

2386

Cementipari gépek

cementtétő-cserepek, üreges beton-
tömbök, beton- és salaktéglák, ce-
mentlapok stb. előállítására.

Formák
betoncsövek, kutgyűrűk, lépcsőfo-
kok stb. előállítására.
.. I-a cementfestékek ..

Komplett cementipari berendezése-
ket raktárról azonnal szállit:

“MODERNA”
Építőipari Gépek és Radiator R.-T.
Brassó, Kis-utca 12. Telefon 5-78 sz.

Mielőtt gépeket vásárol,
tekintse meg gazdagon felszerelt
raktárunkat.

Prospektusok, árajánlatok díjmentesen.

Eredeti

WOLF-féle szabadalmazott
tulhevitős modern

félstabil

15-20-24 lóerős, kifogástalan állapotban, üzem-
ben megtekinthető szept. közepéig jutányosan

eladó.

Dipl. Ing. EMIL KESS Brassó, Buzasor 9 sz.

Megjelent! Megjelent!

Némethy József:

Kőműves-mesterség

Gyakorlati kézikönyv kőművesek, mun-
kavezetők, vállalkozók s főleg kőmű-
vesmesteri vizsgára készülő gyakor-
nok és segédek részére.

Hatodik javított és bővített kiadás
535 oldal. A szöveg közé nyomott 920 képpel.
Ára 500 lej.

Az összeg előzetes beküldése ellenében
postómentesen, ajánlva szállítja a

Brassói Lapok
Könyvosztálya.

SAITO ALATT!!

Forró Pál:

KONYVUJDONSAG!

A MEGÖLT SZERELEM

120 oldal. Ára 30.— lej.

Páratlan fantázia és meggyőző, lelkes elbeszélő készség
párosul e nagyszerű, rendkívül érdekes tárgyú regényben

Külföldi

zománcozott bádög- és öntött vasedény, to-
vábbá porcelán, üveg, lámpaárúk, evőeszköz
és mindenféle konyhaberendezési cikkek napi
:: árban kaphatók ::

I. A. Ellenbogen
nagykereskedésében Brassó, Lópiac 32 és
Felső villa-utca 2/a sz. alatt.
Telefon 53 és 88

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 6 lei. - Vastagabb betűvel 12 lei. - Állást keresőknek 25%o engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden három fizetett megjelenés után egy **ingyen-megjelenést** adunk. **Hirdetési díjak előre fizetendők.** - Csak választékosan és felelősen felrakott kérdések és válaszokra válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, **havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk** a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmulasztott hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Eladó családi ok miatt új 30 HP. szivógázmotoros, jóforgalmu, kétjáratu malom. Szabó György, Piski, Hunedoara. E 738

Kilencven drb. fél éves süldő eladó Orosz Érkeserü Szilágy megye. E 720

Kovácsán 3 lakóház, egy beltelek eladó. Érdeklődni Vitéz Mihály 3. Kissné. E 311

Czenkalya 40 számú ház kerttel eladó. Értekezni lehet Vasut-utca 30. 7919

Eladó jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett egy csokoládégyári berendezés. Címer hírlapiroda Aiud. 7906

Egy két üléses Adler-autó villanyvilágítással jó gumikkal 40 000 lejért eladó. Hans Cloos, Weisz Mihály-u. 12. 7866

Eladó jelenleg üzemben levő 4 HP. újrendszerű gőzcséplőgaranitura különálló herefejtővel. Érdeklődni lehet Zsigmond Ödönnél Sft. Gheorghe. 7838

PECO-RUHAFESTÉK.

Eladó 500 akó prima hordódonga á 70 lej áron. Cim Albert Gözmalom Lupeni, jud. Odorheiu 7950

Egy csukott filegória cseréppel földve olcsón eladó. Megtekinthető Fellegvár sor 6 II. 7947

Eladó 5000 m² kert Törökösön villaépítésre alkalmas, gyönyörű fekvéssel. Csernăfalusi jegyző. E 460

Eladó fűszerüzlet trafik-engedéllyel, olcsó bérlettel, 1 szoba lakással Dész Ilosvay-utca 3. E 750

Egy berakásos szép antik divány eladó. Odorheiu, Strada Principesa Elisabeta 14 alatt. E 751

1926-os Stock motor-kerékpár keveset használtva olcsón eladó Dobosán József Buziás. E 752

Használt női bicikli majdnem új állapotban olcsón eladó. Cim E 753 sz. alatt a kiadóban.

Eladó nagyobb, modern családi ház, pormentes, napos. Cim E 426 sz. alatt a kiadóban.

Fekete ebédő, fehér háló-butor olcsón eladó. Springer Fekete-u. 43. E 450

Figyelem! 4 erős méhcsalád, 4 üres kaptár új szinallal olcsón eladó Avram Iancu 48 Törökös. 7943

Kopirprés és sapirográf eladók Niemandz, Weisz Mihály-utca 2. I. E 223

Eladó Gyár-ut 104 számú ház kerttel. Értekezni lehet ugyanott. E 178

Óbrassó, Malom-u. 8. alatt egy üzletajtó kikkattal olcsón eladó. E 456

Figyelem! Keveset használt 3 drb. Singer cipész varrógép, sima balkaru és egy cilindri üzemeltetési miatti olcsón eladó Cim 7944 sz. a kiadóban.

Agencia Imobiliara Ferahian, 18 Nicolae Golescu Bucuresti Fd. 327/20 Cumpărări, vânzări și închirieri de tot felul de imobile în București 2667

Állást nyerhet

Nőiszabó keres jó házból való tanuló lányt Cim 7913 sz. alatt a kiadóban

PECO-SZINTELENÍTŐ

Szeszifőzőt ki gépek javítását érti és megfelelő termelési eredményt garantál, fizetési igények közlésével azonnalra keres Szalai szeszgyár Sft. Gheorghe (Sepsis zentgyörgy. 7934

Nőidivat, rőfös szakmában szakképzett magyar német és román nyelvet bíró nőtlen segéd felvétetik. Ajánlatok Lezniczky A. céghez Baia-Mare küldendők. 7839

Keresünk magas jutalék mellett garancia képes nő vagy férfi ügynőket helyben és vidéken. Cim 7946 sz. alatt a kiadóban.

Középkori kiscsaládu kertészet minden szakmában perfekt kertészt keres 1928 jan. 1. kis igénnyel. Cim E 749 sz. alatt a kiadóban.

Laboráns segéd ki összes laborator munkában, finom bombonok készítésében perfekt és dragizálni tud, állandó alkalmozást talál Petrovics cukorka gyárában Oradea. Csak komoly munkaszeretők ajánlkozhatnak fizetési igények megjelölésével. 7951

Keresek teljes ellátással használatra szándékosan vidékre női varrónőt, aki a szabásművészt önállóan vezetné. Cim a kiadóban. E 757

Két ügyes mindhárom nyelvet beszélő elarusító nőt keresünk női konfekció áruházunk részére. Csak szakképzett, jelentkezők és fényképes ajánlatok vétetnek figyelembe. Fenyvesi és Sámuel Brassó. 7920

Deutsches gebildetes Fräulein 3000 Lei Gehalt, zu 2 Kindern und junge Köchin 20.0 Lei mit Zeugnissen per sofort gesucht. Schlossbergzeile 11. 7933

Intelligens, gyermekgondozáshoz értő és gyermekszertető asszony vagy leány, ki könnyebb házimunkát is végez, vidékre kerestetik. Cim 7925 sz. alatt a kiadóban.

Két segéd keresetük, csak komoly, megbízható munkások jöhetnek tekintetbe. Kirakatrendezőket előnyben részesítünk — Ascher Testvérek Brassó, Kapu-utca 5 7954

Ügyes fiu fűszerüzletbe tanulóknak felvétetik Raktárház-u. 2. 7945

Állást keres

Egy idősebb egyedülálló intelligens nő házvezetőnőnek vagy gazdaszónynak magános urhoz vagy urnőhöz vidékre is ajánlkozik. Teljes cim a kiadóban. 7908

PECO-RUHAFESTÉK.

38 éves nőtlen volt közszéki jegyző kereskedelmi erettségével, titkári vagy bizalmi állást vállalna, esetleg uradalomban, gazdaságban, vagy kertészetben keres megfelelő elhelyezkedést. Szíves megkereséseket, Esküt nem tett" jeligen továbbítja a kiadónál. E 729

Idősebb három nyelvet beszélő vasiparos, házmesteri vagy kapusi állást keres helyben. Hátulsó-utca 24. E 754

Lakás

Egyszobás konyhas lakás kerestetik a belvárosban. Cim 7935 sz. alatt a kiadóban.

3-4 középiskolai tanulót (rituális) teljes ellátásra elfogad iskolai idényre intelligens zsidó család, Családias gondozás, szigorú felügyelet. Érdeklődők írjanak „jó nevelés" jeligére. 7769

Keresek 2-3 szoba konyhas lakást, Brassó bármelyik részében. Veleményes kertés külön telkek előnyben. Bővebbet a kiadóban. 7770

Butorozott szobát keres uricsaládnál tisztviselő a belvárosban, teljes ellátással. Cim 7949 sz. alatt a kiadóban.

Uri családhoz teljes ellátással jobb házból két iskolás leányka felvétetik zongora használatra. Cim Törökne Vasut-utca 1 szám. 7948

Két ágyas butorozott szoba kiadó Gromes-utca 18. E 756

FLIT
Elpusztít:
legyeket
szunyogokat
poloskákat, molyokat,
svábbogarakat, hangyakat
és tojásaikat.

Bidon galben cu banda neagra

Csinosan berendezett külön bejárati szoba a belvárosban kiadó. Érdeklődni E 755 sz. alatt a kiadóban.

Butorozott szoba kiadó Cim 7956 szám alatt a kiadónál.

Teljes ellátást keres intelligens izraelita háznál 18 éves fiu. Az ajánlatokat cim megjelölésével kiadónak kéri 7942

Vegyes

Kereskedelmi képviselőt Csíkszereda központtal keres 38 éves könyvelő. Cim E 745 sz. alatt a kiadóban.

Pénzkölcsönt, üzlet-társulást, lakást, házat, üzlethelyiséget közvetít Hirsch, Korház-u. 66. E. 688

Autó karosszériát, javítást és bármilyen alakítást, gazdasági kerékgyártó dolgok elkészítését vállalom Szalay Lajos Odorheiu. 7905

Automobil, Motor-ek, Hűtőket, Radiatorokat szakszerűen a legrovidebb idő alatt a **VICTORIA** specialisan berendezett hűtőüzem készít Brassó, Katonakórház-utca 2 sz

KENDOFF ISTVÁN gyermekkosci gyár Cluj, Str. Noua 20. Gyárt: Gyermek, sport, szab. baba kosci és játékarut. Kérjen árajánlatot.

Gyenge lértiaknak választékosan ajánlott le-velben történő beküldése ellenében bérmentve küldöm szabadalmazott szenzációs találmányomat ismertető könyvet. Cim: „Patent 601“ Cluj (Kolozsvár) 1 sz. posta fiók

Automobilonok, új és használt, bármilyen védjegyjű,

kamionettek

és kamionok

állandó nagy választékban.

Vétel—eladás

— csere

az összes márkákban.

„GIRONI“

autogarázs

BUCUREȘTI

Strada Grigore Alexandrescu

59 sz.

2498

Nagy küldemény eredeti Ford alkatrészek érkezett

Jul. Teutsch műszaki üzletbe

Brasov. Kapu-utca 33 sz.

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

POLOSKA-IRTÓ SZER

Biztos hatású. Üvege 25 lej és posta. Kapu-utca Demeter gyógyszerár-ában Cluj, Cat. Majler 2.

Prizmás földmérők javítása, vétele és eladás

C. Illyés

Kapu u. 48.

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

2498

Gróf Monte Cristo
Dumas világhírű alkotása, a legizgalmasabb regény, az irodalom elismert remekműve
megjelent könyvalakban
1000 oldalon, 50 képpel, tartós félvászon kötésben.
ÁRA CSAK 160.- LEJ.
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Brassó, Ferdinánd király (volt Rezső) körül 6 sz. Vidékre 160 lej beküldése ellenében ajánlva, portómentesen küldjük.

Nyomatott a „Brassói Lapok“ nyomdavidálatának körforgógépén. — Brasov—Brassó.